

ЗАТВЕРДЖЕНО
Указом Президента України
від 8 квітня 2017 року
№103/2017

РІЧНА НАЦІОНАЛЬНА ПРОГРАМА
під егідою Комісії Україна – НАТО на 2017 рік

23 грудня 2014 року Верховна Рада України прийняла рішення про відмову України від здійснення політики позаблоковості, яка виявилася неефективною у контексті забезпечення держави від зовнішнього тиску та агресії.

Відповідно до Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо відмови України від здійснення політики позаблоковості" були внесені зміни до статей 6 та 8 Закону України "Про основи національної безпеки України" і статті 11 Закону України "Про засади внутрішньої і зовнішньої політики", згідно з якими відновлено політичний курс на інтеграцію до євроатлантичного безпекового простору, а основними напрямками державної політики з питань національної безпеки та основними засадами зовнішньої політики України визначено поглиблення співпраці з Організацією Північноатлантичного договору (НАТО) з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації.

Розвиток та подальше поглиблення відносин особливого партнерства України з НАТО відбувається з дотриманням принципів, зафіксованих у Хартії про особливе партнерство між Україною та Організацією Північно-Атлантичного договору (НАТО), підписаній 9 липня 1997 року, Декларації про її доповнення від 21 серпня 2009 року, а також на виконання рішень, прийнятих за результатами засідань Комісії Україна – НАТО на рівні глав держав та урядів (4 вересня 2014 року, м.Ньюпорт, Сполучене Королівство Великої Британії і Північної Ірландії та 9 липня 2016 року, м.Варшава, Республіка Польща).

Вперше введено посаду Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України.

З метою налагодження чіткої внутрішньодержавної координації співробітництва між Україною та НАТО Указом Президента України від 8 липня 2016 року № 296 "Питання координації євроатлантичної інтеграції України" утворено Комісію з питань координації євроатлантичної інтеграції України на чолі з Віце-прем'єр-міністром з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України.

Указом Президента України від 7 грудня 2016 року № 547 "Про річні національні програми під егідою Комісії Україна – НАТО" затверджено Положення про розроблення річних національних програм під егідою Комісії Україна – НАТО та оцінювання результатів їх виконання.

Пріоритетним завданням є досягнення повної сумісності органів сектору безпеки і оборони з відповідними органами держав – членів НАТО, що має забезпечити можливість набуття у майбутньому членства України в НАТО з метою отримання дієвих гарантій суверенітету та територіальної цілісності України. У зв'язку з цим Україна підтримує політику "відкритих дверей" НАТО та позицію Північноатлантичного альянсу щодо чинності рішення Бухарестського саміту НАТО 2008 року про те, що Україна стане членом НАТО.

В умовах тимчасової окупації Російською Федерацією Автономної Республіки Крим та м.Севастополя, проведення в окремих районах Донецької та Луганської областей антитерористичної операції та загальної ситуації, що склалася внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, Річна національна програма під егідою Комісії Україна – НАТО на 2017 рік (далі – Програма), Основні заходи у рамках Річної національної програми під егідою Комісії Україна – НАТО на 2017 рік (Додаток 1) та Орієнтовний план заходів у рамках Комісії Україна – НАТО на 2017 рік (Додаток 2) мають особливе значення для забезпечення захисту національних інтересів і безпеки України, передусім у контексті використання потенціалу та практичної допомоги НАТО та держав – членів Альянсу у підвищенні обороноздатності України для протидії агресії Російської Федерації та реформування за стандартами НАТО сектору безпеки і оборони та оборонно-промислового комплексу.

Указами Президента України 26 травня 2015 року № 287 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року "Про Стратегію національної безпеки України" та від 6 червня 2016 року № 240 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 травня 2016 року "Про Стратегічний оборонний бюлетень України" було затверджено нову Стратегію національної безпеки України та схвалено Стратегічний оборонний бюлетень України. Метою зазначених документів є зокрема реформування Збройних Сил України відповідно до стандартів НАТО та досягнення їх взаємосумісності з силами НАТО до 2020 року.

Для України особливе партнерство з НАТО є невід'ємною складовою євроінтеграційного курсу, оскільки доповнює процес внутрішньодержавних перетворень у рамках процесу європейської інтеграції необхідними реформами оборонного та безпекового секторів, оборонно-промислового комплексу та Збройних Сил України. Це дасть змогу зробити процес інтеграції України в європейську та євроатлантичну спільноту комплексним і всеохоплюючим.

Україна розраховує на підтримку НАТО та держав – членів Альянсу в реформуванні держави та забезпечуватиме інформування на постійній основі НАТО про результати проведення реформ.

Виконання Програми не потребуватиме додаткових витрат із Державного бюджету України, оскільки здійснюватиметься за рахунок і в межах бюджетних призначень, передбачених центральним органам

виконавчої влади, іншим державним органам, а також за рахунок фінансової допомоги з бюджету НАТО та окремих держав – членів Альянсу.

Розділ I. ПОЛІТИЧНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ ПИТАННЯ

1.1. Внутрішня політика

Внутрішня політика, спрямована на комплексне, глибинне та невідкладне реформування України, відіграє особливу роль у контексті очікуваних українським суспільством змін, які необхідні для дальшого успішного розвитку держави.

Ключові завдання влади на цьому шляху визначені у Стратегії сталого розвитку "Україна – 2020", схваленій Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5, Угоді про коаліцію депутатських фракцій "Європейська Україна" Верховної Ради України VIII скликання, підписаній 27 листопада 2014 року, засадах державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційній стратегії) на 2014 – 2017 роки, затверджених Законом України від 14 жовтня 2014 року № 1699-VII, а також у Програмі діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2014 року № 695, схваленій Постановою Верховної Ради України від 11 грудня 2014 року № 26-VIII, яка спрямована на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII (далі – Угода про асоціацію).

Майданчиками для пошуку національного консенсусу, визначення пріоритетів реформ, координації дій із реформування, моніторингу реалізації та досягнення цілей реформ є Конституційна Комісія, утворена Указом Президента України від 3 березня 2015 року № 119 "Про Конституційну Комісію", та Національна рада реформ, утворена Указом Президента України від 23 липня 2014 року № 614 "Про забезпечення впровадження єдиної державної політики реформ в Україні".

1.1.1. Ключові соціально-політичні та правові реформи

Демократичні реформи в Україні спрямовані, передусім, на досягнення європейських демократичних стандартів. Асоціація з Європейським Союзом є важливим стимулом для розбудови в Україні сучасної європейської держави.

Конкретними кроками для досягнення зазначеної мети в найближчій перспективі мають стати:

- удосконалення системи державного управління;
- децентралізація влади та проведення конституційної реформи;
- удосконалення механізму здійснення парламентського контролю, а також забезпечення контролю з боку громадянського суспільства за діяльністю центральних та місцевих органів виконавчої влади;
- удосконалення виборчого законодавства;

реформування системи правоохоронних органів згідно з європейськими нормами та стандартами;

забезпечення впровадження незалежного, справедливого і доступного судочинства.

Особливу увагу приділено боротьбі з корупцією. З метою ефективного запровадження антикорупційної реформи 14 жовтня 2014 року прийнято низку Законів України, спрямованих на протидію корупції, зокрема "Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014 – 2017 роки", "Про Національне антикорупційне бюро України", "Про запобігання корупції", а також Указ Президента України № 808 "Про Національну раду з питань антикорупційної політики".

Крім того, передбачено виконання державних програм, які стосуються енергетичної незалежності України та популяризації держави у світі.

Реформи проводитимуться з максимально широким залученням інститутів громадянського суспільства.

1.1.1.1. Децентралізація

Протягом останніх двох років Україна активно впроваджує реформу місцевого самоврядування на основі європейських цінностей, зокрема положень Європейської хартії місцевого самоврядування, ратифікованої Законом України 15 липня 1997 року № 452/97, та з урахуванням українських особливостей і традицій розвитку місцевої демократії.

Ця реформа базується на принципах децентралізації влади та субсидіарності, тобто передачі повноважень органів виконавчої влади у відповідних сферах органам місцевого самоврядування та створення належних матеріальних і фінансових умов для забезпечення здійснення цих повноважень.

Розподіл повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування на різних рівнях адміністративно-територіального устрою здійснюватиметься таким чином:

якомога більше повноважень повинні мати органи, що мають найтісніший контакт з людьми з метою найбільш успішної реалізації таких повноважень;

зазначені органи повинні мати необхідні організаційні, матеріальні та фінансові ресурси для забезпечення обсягу та якості послуг, які надаються населенню, відповідно до державних соціальних стандартів і нормативів.

Правовою основою децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування є Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 року № 333-р.

Стратегічна мета децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування – створення і підтримка повноцінного життєвого середовища для громадян, надання високоякісних і доступних адміністративних та соціальних послуг, становлення дієвих інститутів місцевої демократії,

задоволення інтересів громадян в усіх сферах життєдіяльності на відповідній території, узгодження інтересів держави та територіальних громад.

Шляхи досягнення мети – відхід від централізованої моделі державного управління, забезпечення спроможності місцевого самоврядування та побудова ефективної системи територіальної організації влади в Україні, реалізація у повній мірі положень Європейської хартії місцевого самоврядування, принципів субсидіарності, повсюдності і фінансової самодостатності місцевого самоврядування.

Середньострокові цілі:

визначення обґрунтованої територіальної основи для діяльності органів місцевого самоврядування, здатної забезпечити доступність та якість адміністративних та соціальних послуг, що надаються цими органами;

створення належних матеріальних, фінансових та організаційних умов для забезпечення здійснення органами місцевого самоврядування власних і делегованих повноважень;

розмежування повноважень у системі органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою за принципом субсидіарності;

розмежування повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування на засадах децентралізації влади;

визначення механізмів державного контролю за законністю рішень органів місцевого самоврядування та якістю надання населенню адміністративних та соціальних послуг;

максимальне залучення населення до прийняття управлінських рішень, сприяння розвитку форм демократії участі на місцевому рівні.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

сприяти формуванню спроможних територіальних громад відповідно до Методики формування спроможних територіальних громад, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 8 квітня 2015 року № 214.

унормувати питання щодо розмежування повноважень між районною радою та органом місцевого самоврядування об'єднаної територіальної громади у разі, якщо межі такої громади повністю співпадають з межами району;

активізувати роботу щодо визначення на законодавчому рівні засад формування адміністративно-територіального устрою, умов та порядку утворення адміністративно-територіальних одиниць, їх ліквідації, порядку найменування і перейменування адміністративно-територіальних одиниць;

підвищити прозорість та ефективність використання бюджетних коштів шляхом передбачення в установленому порядку обов'язковості застосування програмно-цільового методу на рівні всіх місцевих бюджетів. Запровадити процедури прозорого складання місцевих бюджетів за участю громадськості та звітування про виконання бюджету, а також забезпечити розвиток системи

електронних закупівель та створення умов для широкого використання цієї системи;

стимулювати розвиток добровільно об'єднаних територіальних громад шляхом надання фінансової підтримки формуванню відповідної інфраструктури таких громад;

стимулювати розвиток територіальних громад через фінансування в установленому порядку заходів з реалізації регіональної політики;

запровадити ефективні механізми участі громадян у виробленні органами місцевого самоврядування рішень: місцеві ініціативи, громадські слухання, загальні збори громадян за місцем проживання, електронні петиції, проведення громадської експертизи, утворення при органах місцевого самоврядування консультативно-дорадчих органів для проведення консультацій з громадськістю.

1.1.1.2. Реформа виборчого законодавства

Основними напрямками реформи виборчого законодавства в Україні визначено реалізацію невід'ємного права громадянина демократичної держави вільно обирати органи влади, а також виконання державою обов'язку забезпечити громадянам можливість реалізації такого права.

Саме тому одним з найважливіших завдань, яке стоїть перед Україною, є створення такої виборчої системи, яка б забезпечила вибір громадян України відповідно до їх переконань, що сприятиме утвердженню України як демократичної, соціальної, правової держави та зміцненню довіри населення до інституту виборів.

Під час проведення виборчих кампаній створюватимуться належні умови для реалізації громадянами конституційних виборчих прав, вільного волевиявлення під час голосування, забезпечуватиметься проведення виборів у повній відповідності з вимогами Конституції і законів України та з дотриманням європейських стандартів.

Середньострокові цілі:

забезпечення підзвітності і дієвості парламенту, стабільності партійної системи та можливості ротації політичних еліт відповідно до Угоди про коаліцію депутатських фракцій "Європейська Україна" Верховної Ради України VIII скликання, підписаної 27 листопада 2014 року;

забезпечення невідворотності покарання за злочини проти виборчих прав громадян та відповідальності за адміністративні правопорушення, що посягають на здійснення народного волевиявлення та встановлений порядок його забезпечення.

1.1.1.3. Конституційна реформа

Конституційна реформа має вирішальне значення для проведення усіх інших реформ. Одним з її основних завдань є запровадження механізму державної влади, який унеможливить її узурпацію та забезпечить єдність державної політики.

Конституційна реформа гарантуватиме забезпечення незалежності і професійності суддів, а також створить основу для реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади на засадах деконцентрації фінансових ресурсів та субсидіарності.

Основними напрямками впровадження засад удосконалення Основного Закону України є:

забезпечення балансу законодавчої, виконавчої та судової влади та чіткого їх розподілу;

зміцнення засад і принципів парламентаризму;

забезпечення дотримання єдності державної політики;

забезпечення впровадження конституційних гарантій незалежності і професійності суддів та справедливого правосуддя;

приведення організації органів прокуратури у відповідність з європейськими стандартами.

З метою розроблення узгоджених пропозицій щодо удосконалення Основного Закону України діє Конституційна Комісія як спеціальний допоміжний орган при Президентові України. Розпочато процес внесення змін до Конституції України, який ґрунтується на засадах прозорості, відкритості та гласності.

30 вересня 2016 року набрали чинності зміни до Конституції України в частині правосуддя, які зокрема передбачають:

деполітизацію вирішення питань суддівської кар'єри шляхом позбавлення Президента України та Верховної Ради України права звільняти суддів;

надання Вищій раді правосуддя повноважень щодо переведення, звільнення суддів та внесення Президентові України подання про їх призначення;

припинення здійснення Міністром юстиції України та Генеральним прокурором України своїх повноважень як членів Вищої ради юстиції;

до утворення Вищої ради правосуддя її повноваження здійснює Вища рада юстиції. Вища рада правосуддя утворюється шляхом реорганізації Вищої ради юстиції. До обрання (призначення) членів Вищої ради правосуддя цей орган діє у складі членів Вищої ради юстиції протягом строку їх повноважень, але які не можуть тривати довше, ніж до 30 квітня 2019 року. Обрання (призначення) членів Вищої ради правосуддя здійснюється не пізніше 30 квітня 2019 року.

Середньострокові цілі:

реалізація конституційних положень щодо:

здійснення прокуратурою підтримання публічного обвинувачення в суді, організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляду за негласними та іншими слідчими і розшуковими

діями органів правопорядку, представництва інтересів держави в суді у виключних випадках і в порядку, що визначені законом;
здійснення представництва особи в суді виключно адвокатом.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

сформувати на конкурсній основі склад Верховного Суду;
здійснити в установленому законом порядку ліквідацію Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого господарського суду України, Вищого адміністративного суду України;
утворити апеляційні суди у відповідних апеляційних округах;
унормування питання реалізації права особи на звернення до Конституційного Суду України з конституційною скаргою.

1.1.1.4. Запобігання та протидія корупції

Боротьба з корупцією визначена одним із ключових напрямів реформування держави.

Основні завдання антикорупційної реформи:

забезпечення доброчесності та підзвітності в публічному секторі;
забезпечення прозорості фінансування політичних партій і політичної діяльності, обмеження впливу приватного капіталу на політику;
скасування державної монополії на інформацію та гарантування доступу до суспільно необхідної інформації;
зменшення корупційних ризиків у сфері публічних закупівель шляхом забезпечення їх прозорості і конкурентності;
посилення можливості для виявлення та кримінального переслідування корупційних діянь.

Для забезпечення формування та реалізації антикорупційної політики постановою Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 року № 118 утворено Національне агентство з питань запобігання корупції, яке має впроваджувати інструменти попередження корупції та здійснювати контроль за виконанням актів законодавства з питань етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб, контролю та перевірки декларацій зазначених осіб.

На виконання Закону України "Про Національне антикорупційне бюро України" Указом Президента України від 16 квітня 2015 року № 217 утворено Національне антикорупційне бюро України, на яке покладено завдання із протидії кримінальним корупційним правопорушенням, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та становлять загрозу національній безпеці.

Крім того, у 2015 році утворено Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру як самостійний структурний підрозділ Генеральної прокуратури України, що здійснює процесуальне керівництво досудовим розслідуванням у справах, підслідних Національному антикорупційному бюро України.

Україна продовжуватиме брати участь в Програмі НАТО з розбудови цілісності, прозорості, доброчесності та зниження корупційних ризиків у роботі оборонних і безпекових інституцій (далі – Програма ВІ), а також виконувати рекомендації НАТО стосовно організації та проведення самооцінки складових сектору безпеки і оборони України на предмет виявлення корупційних ризиків у процесі управлінської діяльності та ресурсного менеджменту.

У рамках Програми ВІ надаються спроможності для спеціалізованої експертизи та допомога для підвищення рівня взаємодії і належного управління у сфері безпеки і оборони.

За підтримки Ради національної безпеки і оборони України у 2017 році Міністерство оборони України, Міністерство внутрішніх справ України, Національна поліція України, Служба безпеки України, Національна гвардія України та Державна прикордонна служба України завершать процес самооцінки на предмет виявлення корупційних ризиків у процесі управлінської діяльності та ресурсного менеджменту, а також узагальнення її результатів з метою оцінки ефективності імплементації запроваджених антикорупційних заходів та визначення потреби у запровадженні нових відповідних заходів.

У 2017 році в рамках Програми ВІ та із застосуванням методології Програми НАТО "Удосконалення військової освіти" (DEEP) буде здійснено підготовку фахівців з подолання корупції та запровадження ефективного і прозорого менеджменту в складових сектору безпеки і оборони.

Середньострокові цілі:

забезпечення дотримання вимог антикорупційного законодавства, зокрема шляхом реалізації антикорупційних програм у державних органах та органах місцевого самоврядування;

імплементація принципів Програми ВІ, рекомендацій Групи держав Ради Європи проти корупції (GRECO) та Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції;

функціонування нової системи фінансового контролю активів і доходів державних службовців;

формування системи притягнення до відповідальності за корупційні правопорушення;

формування системи запобігання корупції в публічному секторі;

запровадження дієвого механізму співпраці Міністерства оборони України, інших складових сектору безпеки та оборони з недержавними моніторинговими організаціями, що передбачає обмін інформацією, своєчасний розгляд і виконання наданих рекомендацій, залучення

представників недержавних моніторингових організацій до відповідних робочих груп;

впровадження в освітній процес і систему професійної підготовки військовослужбовців і цивільного персоналу навчальних дисциплін з питань побудови цілісності, прозорості, підзвітності, запровадження доброчесності та зниження корупційних ризиків у роботі оборонних і безпекових інституцій.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

сформувати Державне бюро розслідувань, яке здійснюватиме досудове розслідування злочинів, вчинених правоохоронцями, суддями та високопосадовцями (окрім корупційних);

забезпечити належне функціонування Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними шляхом скоєння корупційних та інших злочинів;

удосконалити механізм державного захисту осіб, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції (викривачів), а також визначити механізм захисту осіб, які розкривають інформацію про загрозу або шкоду суспільним інтересам;

забезпечити здійснення заходів Програми ВІ, а також її проекту "Розбудова доброчесного оборонного відомства", який реалізується в рамках діяльності Ради міністрів оборони Південно-Східної Європи;

забезпечити незалежне та ефективне функціонування Національного агентства з питань запобігання корупції.

1.1.1.4.1. Боротьба з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом

В Україні прийнято низку законів, спрямованих на запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, на національному, регіональному та міжнародному рівнях, вдосконалюються сучасні механізми відповідного контролю.

Середньострокові цілі:

налагодження практичної взаємодії з НАТО з питань запозичення та впровадження в Україні передового досвіду держав – членів НАТО у сфері запобігання та протидії з легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом;

формування у співпраці з державами – членами НАТО ефективних механізмів для унеможливлення здійснення незаконних фінансових транзакцій.

Пріоритетне завдання на поточний рік – забезпечити приведення національного законодавства у відповідність з вимогами Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) та документів Європейського Парламенту.

1.1.1.5. Реформування системи судоустрою, судочинства

та суміжних правових інститутів

Метою реформи є утвердження правопорядку, який ґрунтується на високому рівні правової культури в суспільстві, діяльності всіх суб'єктів суспільних відносин на засадах принципів верховенства права та захисту прав і свобод людини, а в разі порушення прав і свобод – справедливого та адекватного їх відновлення в розумні строки.

Реформування системи судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів здійснюється, зокрема, за такими напрямками:

забезпечення незалежності, безсторонності та неупередженості суддів;
запобігання та протидія корупції у системі органів судочинства в Україні;

підвищення прозорості діяльності суддів та ступеня їх відповідальності;

підвищення рівня професійної підготовки та кваліфікації суддів;

підвищення ефективності правосуддя та оптимізація повноважень судів різної юрисдикції;

посилення гарантій провадження адвокатської діяльності та забезпечення доступності безоплатної правової допомоги;

удосконалення системи виконання судових рішень та підвищення ефективності виконавчого провадження;

приведення повноважень та діяльності органів прокуратури до європейських стандартів;

удосконалення процесуального забезпечення справедливості і права на захист під час кримінального провадження;

підвищення рівня ефективності роботи судових та правоохоронних органів у боротьбі з організованою злочинністю та корупцією;

підвищення ефективності запобігання вчиненню злочинів і реабілітації засуджених та вдосконалення системи виконання покарань.

Унаслідок реалізації судової реформи судова система України та суміжні правові інститути працюватимуть ефективно, продуктивно та скоординовано, стануть підзвітними громадянам України, будуть вільними від будь-якого політичного впливу та відповідатимуть європейським стандартам, ґрунтуючи свою діяльність на дотриманні принципу верховенства права.

Прийняті Верховною Радою України 2 червня 2016 року закони України "Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)" та "Про судоустрій і статус суддів" сприятимуть ефективній, продуктивній і скоординованій роботі судової влади.

Закон України "Про судоустрій і статус суддів" передбачає зміни системи судоустрою, яку складають місцеві суди, апеляційні суди та Верховний Суд. На виконання рекомендацій Європейської комісії "За демократію через право" (Венеціанська Комісія) судова система з 4-ланкової перетворюється на 3-ланкову.

Крім того, у складі Верховного Суду діятимуть Велика Палата Верховного Суду, Касаційний адміністративний суд, Касаційний господарський суд, Касаційний кримінальний суд, Касаційний цивільний суд.

Середньострокові цілі:

оновлення суддівського корпусу та впровадження нових механізмів для стимулювання забезпечення добросовісної поведінки суддів;
запровадження світових стандартів у правничій освіті та регулюванні правничих професій.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

удосконалити процесуальне законодавство, яке відповідатиме інституціональним змінам судової системи;

вдосконалити стандарти та правила конкуренції для добору суддів;

поліпшити мотивованість судових рішень, зокрема шляхом проведення навчання суддів різних інстанцій та організації семінарських занять з метою вдосконалення складення й оформлення судових рішень, поліпшення їх якості;

продовжити реформування системи суддівського врядування, зокрема шляхом підвищення інституційної спроможності Вищої ради правосуддя як єдиного конституційного органу суддівського врядування;

встановити процедуру розгляду справ судом присяжних та розширити сферу його застосування;

розробити механізм функціонування суду присяжних-арбітрів та третейських суддів, які залучаються до вирішення господарських спорів;

здійснити ліквідацію вищих спеціалізованих судів, діяльність яких не передбачена законом, і створити нову структуру Верховного Суду як найвищого суду у системі судоустрою України;

утворити Вищий антикорупційний суд, Вищий суд з питань інтелектуальної власності та місцеві окружні суди.

1.1.1.5.1. Реформування прокуратури

Головною метою реформи є удосконалення організації та діяльності прокуратури України з метою імплементації європейських стандартів, запровадження положень, покликаних підвищити професійність прокурора та його незалежність, а також передбачити участь органів прокурорського самоврядування у вирішенні питань, пов'язаних із діяльністю прокуратури.

Відповідно до Закону України "Про прокуратуру" систему прокуратури становлять Генеральна прокуратура, регіональні прокуратури, місцеві прокуратури, військові прокуратури та Спеціалізована антикорупційна прокуратура.

Основні напрями реформування прокуратури:

збалансування структури системи, оптимізація складу її компонентів відповідно до покладених завдань;

удосконалення кадрової політики, системи підготовки кваліфікованих фахівців;

підвищення ефективності здійснення демократичного цивільного контролю над діяльністю органів прокуратури, забезпечення максимально допустимої та необхідної відкритості й прозорості у їх діяльності;

удосконалення соціального захисту прокурорів;

запобігання виникненню передумов для втручання політичних сил у діяльність органів прокуратури.

Середньострокова ціль – гарантована реалізація прокуратурою її основної мети, яка полягає в утвердженні верховенства закону, зміцненні законності та правопорядку, захисті прав і свобод людини й громадянина, суспільних і державних інтересів.

Пріоритетне завдання на поточний рік:

залучити прокуратуру до системи правосуддя й утворити спільні органи врядування в системі правосуддя.

1.1.1.5.2. Реформа пенітенціарної системи

У контексті реалізації реформи системи виконання покарань основним завданням є реформування органів пенітенціарної системи та їх організаційно-правового забезпечення з використанням позитивного міжнародного досвіду.

Реформа пенітенціарної системи України передбачає, зокрема, такі заходи:

розробка нового законодавства у сфері функціонування слідчих ізоляторів та установ виконання покарання відповідно до європейських норм; демілітаризація системи;

підвищення операційної ефективності 100 державних підприємств у системі пенітенціарної служби за рахунок створення єдиного виробничого холдингу, проведення закупівель через систему електронних закупівель з використанням інформаційно-телекомунікаційної системи "Prozorro";

будівництво нових слідчих ізоляторів та установ виконання покарань за інвестиційною схемою або за рахунок кредитних коштів, переміщення існуючих слідчих ізоляторів та установ виконання покарань за межі міст.

Середньострокова ціль – створення нової пенітенціарної системи шляхом завершення ліквідації Державної пенітенціарної служби України та передачі її повноважень та функцій Міністерству юстиції України, проведення відкритого конкурсного добору працівників, демілітаризація системи, підвищення заробітної плати працівників органів виконання покарань та забезпечення належних умов перебування в пенітенціарних установах.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

оптимізувати кількість установ виконання покарань до економічно обґрунтованого рівня.

1.1.1.5.3. Реформування системи пробації

Реалізація реформи системи пробації надасть можливість впровадити в Україні систему наглядових і соціально-виховних заходів, які застосовуються до засуджених за рішенням суду та відповідно до закону, і дасть змогу кардинально змінити вектор роботи з правопорушниками ще на етапі обвинувачення.

Реформування системи пробації передбачає такі заходи:

створення законодавчих умов для запровадження в Україні системи пробації відповідно до міжнародних стандартів;

створення організаційної структури, фінансових, матеріальних та технічних умов функціонування органів пробації для ефективного виконання поставлених завдань;

удосконалення системи управління органами пробації;

розробка інструментів та методик роботи пробації, створення навчальних програм для персоналу органу пробації, підтримки та удосконалення його професійних навиків.

Середньострокова ціль – введення в дію повноцінної системи пробації, яка забезпечуватиме виконання функцій, визначених Законом України "Про пробацію", та відповідатиме міжнародним стандартам.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

сформувати нормативно-правову базу функціонування системи пробації;

забезпечити навчання персоналу органу пробації;

забезпечити проведення заходів соціальної комунікації щодо пробації в Україні.

1.1.1.5.4. Розвиток діяльності суду присяжних

Конституцією України, Кримінальним процесуальним кодексом України та Законом України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII "Про судоустрій і статус суддів" запроваджено інститут присяжних.

Функціонування суду присяжних надасть можливість створити необхідні умови для подальшого втілення ідей правової держави у сфері правосуддя, зміцнити довіру до суду, гарантувати справедливість, захист прав і свобод людини.

Середньострокова ціль – удосконалення законодавства щодо розмежування функцій суддів та присяжних при розгляді за клопотанням обвинуваченого кримінального провадження судом присяжних;

1.1.1.5.5. Забезпечення створення рівних можливостей для доступу осіб до правової допомоги та правосуддя, підвищення рівня правової спроможності територіальних громад та спільнот

Актуальним є підвищення рівня правової культури в суспільстві, зокрема шляхом інформування осіб з числа соціально вразливих груп населення про можливість отримання правової допомоги, створення умов для надання безоплатної первинної правової допомоги на рівні територіальних громад, сприяння реалізації внутрішньо переміщеними особами права на безоплатну вторинну допомогу.

Середньострокові цілі:

підвищення рівня правової спроможності територіальних громад та правової культури суспільства;

розширення територіальної доступності безоплатної первинної та вторинної правової допомоги з урахуванням необхідності забезпечення оперативного отримання правових послуг населенням, що проживає у віддалених населених пунктах;

розвиток мережі спеціалізованих установ з надання безоплатної первинної правової допомоги, залучення до надання такої допомоги юридичних осіб приватного права, налагодження співпраці центрів з надання безоплатної вторинної допомоги з громадськими організаціями – провайдерами безоплатної правової допомоги.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

здійснити переорієнтацію системи безоплатної правової допомоги на посилення правової спроможності та можливостей територіальних громад;

створити ефективну систему управління правовими знаннями та партнерських мереж системи безоплатної правової допомоги;

удосконалити систему безоплатної правової допомоги у цивільних та адміністративних справах, а також розпочати перехід від моделі залучення адвокатів *ex officio* (адвокати за призначенням) до моделі офісів громадського захисту у кримінальних провадженнях.

1.1.1.6. Реформування системи державного управління та розвиток електронного урядування

Реформа державного управління є однією з основних реформ у державі та здійснюється відповідно до Стратегії реформування державного управління України на 2016 – 2020 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 року № 474-р.

Результатом проведення реформи має стати створення ефективної, прозорої, відкритої та гнучкої структури державного управління із застосуванням новітніх інформаційно-комунікативних технологій (електронне

урядування) для забезпечення вироблення і реалізації цілісної державної політики, спрямованої на суспільний сталий розвиток і адекватне реагування на внутрішні та зовнішні виклики.

Крім того, ефективна система державного управління є однією з основних передумов демократичного урядування, що ґрунтується на принципі верховенства права.

Розвиток електронного урядування, у свою чергу, спрямований на підвищення ефективності державного управління, а також покращення якості обслуговування державними органами фізичних і юридичних осіб.

Середньострокові цілі:

удосконалення системи обміну інформацією між державними органами у процесі формування політики та законодавства;

розширення використання державними органами інтегрованої системи електронного документообігу.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити розвиток системи електронної взаємодії державних органів;

забезпечити належне функціонування центрів надання адміністративних послуг.

1.1.1.7. Свобода слова та інформаційна політика

Неухильне дотримання принципів свободи слова та відкритості діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, забезпечення доступу громадян до інформації, недопущення цензури і перешкоджання професійній діяльності журналістів є пріоритетними напрямками інформаційної політики України, що реалізується у постійному конструктивному діалозі з громадськістю. Співробітництво України з НАТО у сфері стратегічних комунікацій набуло особливого значення у контексті ведення Російською Федерацією гібридної війни проти України.

Дорожня карта Партнерства у сфері стратегічних комунікацій між Радою національної безпеки і оборони України та Міжнародним секретаріатом НАТО спрямована на розбудову та розвиток спроможностей України у сфері стратегічних комунікацій шляхом надання консультативної та практичної допомоги.

Виконання плану заходів з реалізації зазначеної Дорожньої карти покликане розширити формат та способи взаємодії України та держав – членів НАТО в інформаційній сфері, підвищити та зміцнити рівень співпраці органів державної влади у питаннях комунікації щодо національних стратегічних завдань та реформ, що впроваджуються з метою набуття підтримки громадян та партнерів.

Основні цілі Партнерства у сфері стратегічних комунікацій:

розвиток спроможностей органів державної влади у зазначеній сфері та усіх її складових на стратегічному та операційному рівнях шляхом надання консультативної і практичної підтримки;

підтримка співпраці України з експертами, які мають відповідний досвід у сфері стратегічних комунікацій;

сприяння розвитку в Україні культури стратегічних комунікацій на інституційному рівні, налагодження більш тісного співробітництва з неурядовими організаціями й сприяння розвитку їх спроможності здійснювати стратегічні комунікації в інтересах України;

досягнення й підтримка найвищих стандартів точності та етики для забезпечення довіри до державної комунікативної політики.

У контексті посилення комунікаційних впливів передбачається створення системи, яка об'єднуватиме комунікації на рівні реалізації державної політики та матиме на меті:

зміну підходу держави з "інформувати" на "вислухати/проконсультувати / залучити";

встановлення механізму координації комунікації між органами державної влади (крос-агентська координація);

зміну підходу до кризових комунікацій від реагування на кризу до управління ризиками (проблемними питаннями).

Середньострокові цілі:

створення ефективної системи суспільного мовлення;

реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації;

створення координаційного міжвідомчого механізму інформаційних операцій;

вдосконалення умов для провадження професійної діяльності журналістами, іншими працівниками засобів масової інформації;

створення належних умов функціонування системи державного іномовлення України;

впровадження реформи урядових комунікацій;

інформаційна реінтеграція окремих районів Донецької та Луганської областей, де органи державної влади України тимчасово не здійснюють свої повноваження, та тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м.Севастополя;

сприяння відновленню функціонування та розвитку засобів масової інформації місцевої сфери розповсюдження в умовах проведення антитерористичної операції в окремих районах Донецької та Луганської областей;

створення відомчої і урядової/міжвідомчої системи стратегічних комунікацій;

розбудова спроможностей зі стратегічних комунікацій у сфері національної безпеки і оборони;
 розвиток публічної дипломатії;
 розроблення та реалізація національної стратегії України у сфері стратегічних комунікацій;
 розроблення системи фахової підготовки спеціалістів у сфері стратегічних комунікацій;
 активізація взаємодії з державами – партнерами в інформаційній сфері, зокрема шляхом впровадження та розвитку партнерства у сфері стратегічних комунікацій.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

сприяти проведенню реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації та їх редакцій;
 сприяти діяльності інститутів громадянського суспільства у проведенні аналізу стану додержання законодавства про свободу слова та захист професійної діяльності журналістів;
 продовжити забезпечення виконання міжнародних зобов'язань, зокрема щодо свободи слова і засобів масової інформації, безпеки журналістів і протидії пропаганді війни та ненависті, захисту національного інформаційного простору;
 забезпечити імплементацію Дорожньої карти Партнерства у сфері стратегічних комунікацій між Радою національної безпеки і оборони України та Міжнародним секретаріатом НАТО;
 сформувати політику та координаційний механізм у сфері публічної дипломатії;
 реформувати урядові комунікації;
 створити модель освітньої системи з державних стратегічних комунікацій та розробити план її впровадження.

1.1.1.8. Національна єдність та підтримка національних меншин

Відповідно до статті 3 Конституції України утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Українська держава гарантує своїм громадянам рівні політичні, економічні, соціальні та культурні права і свободи та здійснюватиме заходи щодо забезпечення міжнаціональної злагоди та миру в українському суспільстві.

Держава бере на себе зобов'язання забезпечувати належний рівень захисту прав національних меншин та корінних народів, сприяти задоволенню їх національно-культурних та релігійних потреб, збереженню та розвитку етнічної та культурної самобутності.

Для досягнення цієї мети триває робота з удосконалення національної законодавчої бази, спрямованої на регулювання етнонаціональних відносин, поліпшення взаємодії з громадськими об'єднаннями національних меншин, сприяння збереженню та розвитку їх етнічної самобутності відповідно до кращих світових практик.

Середньострокова ціль – забезпечення належного рівня захисту та реалізації прав національних меншин та сприяння задоволенню їх етнокультурних потреб.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

удосконалити взаємодію з громадськими об'єднаннями національних меншин;

сприяти активізації міжнародного співробітництва у сфері забезпечення і захисту прав та інтересів національних меншин;

опрацювати проекти законів про освіту і мови з громадськими об'єднаннями національних меншин, при цьому гарантуючи їм застосування найкращих практик у контексті поширення та розвитку їх етнічної ідентичності.

1.1.1.8.1. Забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб

Внаслідок окупації та анексії Російською Федерацією частини території України значна частина населення Автономної Республіки Крим і м.Севастополя, а також окремих районів Донецької та Луганської областей була вимушена залишити місця свого постійного проживання, що призвело до істотної внутрішньої міграції.

Україна вживає усіх можливих заходів щодо захисту та дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, надання допомоги у створенні належних умов життєдіяльності, забезпечення соціальної, медичної, психологічної та матеріальної підтримки, створення сприятливих умов для добровільного повернення на попереднє місце проживання (за умови повного фактичного припинення бойових дій на територіях, де органи державної влади України тимчасово не здійснюють свої повноваження).

Середньострокові цілі:

забезпечення ефективної інтеграції внутрішньо переміщених осіб до складу територіальних громад у разі прийняття ними рішення залишитися за новим місцем проживання;

забезпечення соціальної, медичної, психологічної та матеріальної підтримки внутрішньо переміщених осіб.

Пріоритетне завдання на поточний рік – сформувати ефективний державний механізм, спрямований на створення передумов для взаємної допомоги та самоорганізації внутрішньо переміщених осіб з урахуванням можливостей приватного сектору економіки.

1.1.2. Ключові економічні реформи

Основним елементом економічної політики України у найближчій перспективі є впровадження поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі з Європейським Союзом, як це передбачено Угодою про асоціацію.

Не менш важливим є відновлення повноцінного функціонування економіки України, яка зазнала значної шкоди внаслідок корупційної діяльності попередньої влади та агресивної політики Російської Федерації.

Основними пріоритетами розвитку економіки України на 2017 рік є створення базових передумов економічного зростання шляхом досягнення низького рівня інфляції, стабілізації державних фінансів і забезпечення стійкості фінансової системи.

1.1.2.1. Бюджетна реформа

Бюджетна реформа спрямована передусім на забезпечення послідовної бюджетної політики, посилення бюджетної дисципліни, а також підвищення ефективності та результативності бюджетних видатків.

Бюджетна реформа передбачає, зокрема, такі основні заходи:
запровадження середньострокового бюджетного планування;
продовження заходів з децентралізації;
належне забезпечення фінансовими ресурсами бюджетів місцевого самоврядування, зокрема шляхом визначення стабільних джерел їх доходів.

1.1.2.1.1. Державний бюджет

Відповідно до Меморандуму про економічну і фінансову політику, підготовленого в рамках співробітництва з Міжнародним валютним фондом, передбачено впровадження, починаючи з 2018 року, повноцінної середньострокової бюджетної бази.

Середньострокові цілі:

удосконалення бюджетного законодавства, зокрема, шляхом внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо: запровадження трирічної Бюджетної декларації, уточнення календарного плану – графіка складання бюджету, встановлення трирічних лімітів видатків для головних розпорядників бюджетних коштів, запровадження повноцінної системи планування і оцінювання виконання державного бюджету за результатами, зокрема результативних показників ефективності надання адміністративних послуг;

запровадження середньострокового бюджетного планування, зокрема шляхом розроблення проекту Бюджетної декларації на 2019 – 2021 роки.

Пріоритетне завдання на поточний рік – сформулювати оптимальну модель середньострокового бюджетного планування.

1.1.2.1.2. Місцеві бюджети

Одним із пріоритетів бюджетної реформи визначено, зокрема, розширення прав органів місцевого самоврядування у прийнятті рішень та надання їм повної бюджетної самостійності щодо наповнення своїх бюджетів та здійснення видаткових повноважень.

Також запроваджено новий механізм бюджетного регулювання – систему тотального збалансування усіх місцевих бюджетів замінено системою горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій залежно від рівня надходжень на одного жителя.

Одним із напрямів реформи місцевого самоврядування та підвищення рівня самостійності органів місцевого самоврядування на засадах децентралізації є перехід на прямі міжбюджетні відносини з Державним бюджетом України бюджетів об'єднаних територіальних громад, що утворюються згідно із Законом України "Про добровільне об'єднання територіальних громад" та перспективним планом формування територій громад.

Середньострокова ціль – поетапний перехід від триступеневої до двоступеневої бюджетної моделі взаємовідносин Державного бюджету України з місцевими бюджетами.

Пріоритетне завдання на поточний рік – збільшити кількість місцевих бюджетів, які мають міжбюджетні відносини з Державним бюджетом України.

1.1.2.2. Реформа податкової системи

Удосконалення податкового адміністрування є необхідним для поліпшення інвестиційного клімату в Україні.

Середньострокова ціль – удосконалення податкового законодавства шляхом внесення змін до Податкового кодексу України.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

внести зміни до Податкового кодексу України та Митного кодексу України у частині оподаткування податком на додану вартість, акцизним податком та митом з метою приведення податкового законодавства України у відповідність із законодавством ЄС;

опрацювати з іноземними державами можливість укладення міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування та внесення змін до діючих договорів з метою зменшення податкових перешкод для іноземних інвестицій та запобігання ухиленням від сплати податків на доходи і капітал.

1.1.2.3. Реформування системи корпоративного управління суб'єктами господарювання державного сектору економіки

Реформування системи корпоративного управління суб'єктами господарювання державного сектору економіки в Україні сприятиме позитивному впливу на соціальний та економічний розвиток держави, зокрема шляхом підвищення довіри інвесторів та збільшення обсягу надходжень до державного бюджету від сплачених дивідендів та податків, зниження рівня корупції.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 травня 2015 року № 662-р схвалено Стратегію підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки. У 2016 році набрали чинності зміни до Господарського кодексу України, до Закону України "Про

управління об'єктами державної власності", внесені Законом України від 2 червня 2016 року № 1405-VIII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління об'єктами державної та комунальної власності". Зазначені зміни ґрунтуються на кращих міжнародних практиках та рекомендаціях Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР).

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 375-р "Питання реформування газового сектору" продовжується приведення моделі корпоративного управління НАК "Нафтогаз" України та її дочірніх підприємств і господарських товариств, корпоративні права (частки акцій) яких належать НАК "Нафтогаз" України, у відповідність з міжнародними стандартами.

Також продовжується реалізація схвалених Кабінетом Міністрів України 11 лютого 2016 року Зasad стратегічного реформування державного банківського сектору, завданням яких є докорінно переглянути принципи та механізми корпоративного управління державними банками та забезпечити створення ізольованої від політичного впливу системи управління діяльністю державних банків, що забезпечить стабільність функціонування банків, сприятиме покращенню результатів роботи та підвищенню оцінки з боку потенційних інвесторів.

Середньострокова ціль – удосконалення корпоративного управління суб'єктів господарювання державного сектору економіки, зокрема шляхом:

проведення аудиту річної фінансової звітності суб'єктів господарювання державного сектору економіки за 2016 рік;

включення незалежних членів до складу наглядових рад державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутних капіталах яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, а також господарських товариств, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких належать господарському товариству, частка держави в якому становить 100 відсотків.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

обрати незалежних членів наглядових рад державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутних капіталах яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, а також господарських товариств, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких належать господарському товариству, частка держави в якому становить 100 відсотків;

забезпечити прозорість діяльності державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутних капіталах яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, а також господарських товариств, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких належать господарському товариству, частка держави в якому становить 100 відсотків.

1.1.2.4. Деретуляція та створення сприятливого бізнес-клімату

Деретуляція, перш за все, передбачає усунення адміністративних бар'єрів та максимальне спрощення умов ведення господарської діяльності.

Основними принципами дерегуляції є:

- створення комфортного бізнес-клімату шляхом зниження регуляторного тиску держави на бізнес;
- ліквідація надмірного контролю господарської діяльності;
- зменшення частоти перевірок та кількості контролюючих органів;
- зменшення кількості документів дозвільного характеру;
- побудова ефективної та зручної регуляції.

З цією метою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 року № 615-р затверджено план заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, який був розроблений за результатами громадських обговорень та за участю представників бізнес-спільнот, фахових та громадських організацій. Зазначений план заходів має на меті вирішення питань, зокрема у сферах надання адміністративних послуг, державного нагляду (контролю), телекомунікацій, аграрній, будівельній сферах.

Середньострокові цілі:

- зниження адміністративного тиску на бізнес;
- покращення інвестиційного клімату;
- створення умов для конкуренції на ринку з метою покращення якості і зниження цін на товари та послуги як для бізнесу, так і для громадян.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити реалізацію плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 року № 615-р із метою підвищення позиції України у рейтингу Групи Світового банку "Doing Business";

забезпечити функціонування порталу електронних сервісів для здійснення ліцензування;

забезпечити реалізацію в повному обсязі законів України щодо лібералізації державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

1.1.2.5. Реформування енергетичного сектору.

Посилення енергетичної безпеки

Ключовим елементом сталого розвитку економіки України є надійне енергозабезпечення. Виконання цього завдання потребує реагування на виклики, які загрожують стабільному функціонуванню систем енергозабезпечення, та розв'язання проблем, які гальмують розвиток енергетичного сектору України.

Важливим елементом забезпечення енергетичної безпеки держави є реформа енергетичного сектору, основними завданнями якої є:

підвищення рівня прозорості енергетичних ринків в Україні з метою обмеження можливостей для корупції та створення передумов для їх ефективного функціонування, зокрема шляхом забезпечення

загальнодоступності та відкритості договорів, що укладаються на відповідних ринках;

усунення бар'єрів для суб'єктів господарювання, які починають здійснювати діяльність на енергетичних ринках, та максимальне скорочення штучних монопольних сегментів;

зниження рівня енергоємності національної економіки без порушення факторів забезпечення її розвитку (включаючи стимулювання структурної зміни економіки);

запровадження установлених в державах – членах ЄС сучасних методичних підходів до розроблення документів стратегічного планування та практичної діяльності з реалізації державної політики в енергетичній сфері;

зниження рівня непродуктивного енергоспоживання, оптимізація використання енергетичних ресурсів та диверсифікація джерел їх постачання;

зниження негативного впливу енергетичного сектору економіки на навколишнє природне середовище;

реструктуризація енергетичних ринків з метою запровадження максимального рівня конкуренції в усіх секторах, крім тих, які з урахуванням відповідного рівня знань і технологій мають деякий час залишатися природними монополіями, ефективного функціонування таких ринків у довгостроковій перспективі, забезпечення безпеки та надійності енергосистем та постачання енергії, сприяння ефективному інвестуванню у сферу енергетики.

Середньострокові цілі:

реформування енергетичних ринків, забезпечення прозорості господарської діяльності, конкуренції на цих ринках та їх демонополізація, інтеграція енергетичного сектору України до енергетичних ринків держав – членів ЄС та системи європейської енергетичної безпеки;

підвищення енергетичної ефективності та забезпечення енергозбереження, зокрема у Збройних Силах України;

диверсифікація джерел і маршрутів енергопостачання, подолання залежності від Російської Федерації у постачанні енергетичних ресурсів і технологій, розвиток відновлюваної та ядерної енергетики з урахуванням пріоритетності завдань екологічної, ядерної та радіаційної безпеки;

створення умов для надійного енергозабезпечення та транзиту енергоресурсів територією України, захищеності енергетичної інфраструктури від терористичної загрози.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити вживати заходів щодо диверсифікації джерел, постачальників, маршрутів і способів транспортування природного газу та нафти в Україну;

сформувати систему енергозабезпечення національної економіки і суспільства в особливий період;

розробити нормативно-правові акти щодо адаптації нормативно-технічного регулювання енергетики з відповідним затвердженням технічних вимог до об'єктів електроенергетики відповідно до вимог мережевих кодексів Об'єднання енергосистем європейських держав (континентальна Європа) ENTSO-E.

1.1.3. Здійснення демократичного цивільного контролю над сектором безпеки і оборони України

Здійснення демократичного цивільного контролю над сектором безпеки і оборони залишається важливою умовою інтеграції України до європейських та євроатлантичних інституцій. Органи сектору безпеки і оборони України повинні бути підзвітні як державній владі, так і суспільству.

Удосконалення правового регулювання здійснення демократичного цивільного контролю над Збройними Силами України, іншими військовими формуваннями, а також правоохоронними органами є важливим елементом реформування сектору безпеки і оборони України.

Середньострокові цілі:

здійснення ефективного демократичного цивільного контролю над Збройними Силами України, іншими військовими формуваннями, а також правоохоронними органами;

ефективне функціонування громадських рад при державних органах, які відповідно до законодавства здійснюють керівництво військовими формуваннями.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити щорічне видання "Білих книг" суб'єктами, що входять до складу сектору безпеки і оборони України;

удосконалити механізм інформування громадськості про державну політику у сфері національної безпеки і оборони України;

забезпечити на постійній основі інформування громадськості про результати діяльності складових сектору безпеки і оборони України.

1.2. Зовнішня політика

Ключовими пріоритетами зовнішньої політики України є протидія агресії Російської Федерації, захист суверенітету та незалежності України, відновлення територіальної цілісності держави в межах міжнародно-визнаних кордонів.

Зовнішня політика України орієнтована на дальшу консолідацію зусиль держав – партнерів, Європейського Союзу, міжнародних та регіональних організацій з метою припинення агресії Російської Федерації проти України, зокрема в інформаційній сфері.

Стратегічним зовнішньополітичним завданням є відновлення територіальної цілісності держави та діяльності демократичних інститутів на тимчасово окупованих територіях відповідно до законодавства України, а також реінтеграція цих територій після їх звільнення. При цьому Україна виходить з пріоритетності мирного врегулювання конфлікту на Донбасі та

необхідності забезпечення безумовного дотримання Російською Федерацією принципів та норм міжнародного права та сумлінного виконання нею своїх зобов'язань за міжнародним правом.

Україна приділяє особливе значення підтриманню дружніх та добросусідських відносин з сусідніми державами на основі принципів та норм міжнародного права, зокрема, щодо поваги до суверенітету і територіальної цілісності, непорушності кордонів, незастосування сили чи погрози силою, невтручання у внутрішні справи, поваги до прав і свобод людини.

1.2.1. Розвиток відносин з НАТО. Забезпечення національного представництва в органах НАТО

Стратегічною метою України є курс на набуття членства в НАТО.

Виходячи з довгострокової цілі приєднання до загальноєвропейської системи безпеки, Україна поглиблюватиме співробітництво з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації.

Україна прагне до посилення політичного діалогу з НАТО з метою зміцнення довіри та підвищення взаємної обізнаності з усіх безпекових питань, що становлять спільний інтерес, у тому числі з використанням можливостей Платформи Україна – НАТО з вивчення досвіду гібридної війни. Політичний діалог і надалі розвиватиметься в рамках Комісії Україна – НАТО відповідно до Орієнтовного плану заходів у рамках Комісії Україна – НАТО на 2017 рік, а також інших механізмів, визначених у спільних документах.

Україна розвиватиме практичне співробітництво з НАТО з метою максимального залучення консультативної, практичної та матеріально-технічної підтримки НАТО для реформування національного сектору безпеки і оборони відповідно до стандартів Альянсу.

Інструментами залучення цієї допомоги є річні національні програми під егідою Комісії Україна – НАТО, Процес планування та оцінки сил (ППОС/PARP), робочі плани Військового комітету Україна – НАТО на 2016 – 2017 роки, а також Комплексний пакет допомоги НАТО для України, схвалений на засіданні глав держав та урядів Комісії Україна – НАТО під час саміту 9 липня 2016 року (м.Варшава, Республіка Польща).

Місія України при НАТО забезпечує постійний взаємозв'язок України з Організацією Північноатлантичного договору. Збройні Сили України забезпечують проходження служби офіцерами на посадах штабних елементів партнерства військової командної структури НАТО.

Середньострокові цілі:

продовження взаємодії України з НАТО з усіх питань, що становлять взаємний інтерес, зокрема в рамках невідкладних та довгострокових заходів щодо підвищення обороноздатності України у зв'язку з агресією Російської Федерації;

інтенсифікація співпраці з НАТО з урахуванням можливості приєднання до Програми розширених можливостей НАТО;

підтримання політичного діалогу та практичного галузевого співробітництва України з НАТО в контексті реалізації заходів невійськового характеру під час операцій із врегулювання кризових ситуацій та постконфліктного відновлення, які проводяться під егідою НАТО;

продовження проведення регулярних консультацій з державами Чорноморського регіону щодо політичної та безпекової ситуації в зазначеному регіоні, зокрема на території окупованого Російською Федерацією Кримського півострова.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

максимально використати можливості політичного діалогу та практичного співробітництва з НАТО з метою забезпечення суверенітету, територіальної цілісності та незалежності держави;

продовжити взаємодію з контактним посольством НАТО в Україні – Посольством Литовської Республіки в Україні, зокрема шляхом надання інформації стосовно прогресу у реалізації реформ у секторі безпеки і оборони України та розвитку співробітництва України з НАТО, а також організації спільної діяльності у сфері інформування громадськості із зазначених питань.

1.2.2. Розвиток відносин з Європейським Союзом

Співробітництво з Європейським Союзом у різних сферах, спрямоване на реалізацію стратегічного курсу України щодо інтеграції в європейський політичний, економічний та правовий простір.

Середньострокові цілі:

забезпечення імплементації Угоди про асоціацію;

поглиблення співробітництва з Європейським Союзом в рамках Спільної політики безпеки і оборони та з урахуванням пріоритетів, визначених Глобальною стратегією зовнішньої та безпекової політики Європейського Союзу;

продовження співробітництва між Україною та Європейським Союзом у рамках ініціативи Європейського Союзу "Східне партнерство";

забезпечення імплементації Адміністративної угоди між Міністерством оборони України та Європейським оборонним агентством.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити завершення ратифікації та набуття чинності Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом;

ужити заходів для продовження політики санкцій Європейського Союзу щодо Російської Федерації у зв'язку з діями, які загрожують територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України;

завершити виконання Плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію на 2014 – 2017 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 року № 847-р;

продовжити реалізацію оновленого Порядку денного асоціації, схваленого Радою асоціації між Україною та Європейським союзом 16 березня 2015 року;

ужити заходів для функціонування безвізового режиму поїздок громадян України до держав – членів Європейського Союзу.

1.2.3. Політичні та дипломатичні заходи щодо забезпечення припинення агресії Російської Федерації проти України мирним шляхом та відновлення територіальної цілісності України

Пріоритетним у 2017 році залишатиметься діяльність для збереження міжнародного консенсусу у наданні підтримки Україні, продовження санкційного тиску на Російську Федерацію до припинення збройної агресії проти України та деокупації Автономної Республіки Крим, м.Севастополя і окремих районів Донецької та Луганської областей.

Відповідно буде продовжуватися робота в рамках "нормандського", "мінського" та інших форматів з метою повного відновлення територіальної цілісності і суверенітету України.

Особлива увага приділяється завданню щодо забезпечення дальшої підтримки світовою спільнотою політики невизнання анексії Автономної Республіки Крим та необхідності посилення міжнародного моніторингу ситуації у сфері захисту прав людини на окупованому півострові.

У зв'язку з цим має бути активізована діяльність щодо привернення уваги до кримської проблематики у рамках міжнародного співробітництва, а також забезпечено створення міжнародної платформи для започаткування процесів з деокупації Автономної Республіки Крим та м.Севастополя.

Дієвим інструментом досягнення цієї мети є збереження існуючих та запровадження нових спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до Російської Федерації.

Середньострокові цілі:

забезпечення дальшої консолідації політичної підтримки України міжнародними партнерами у питаннях протидії агресії Російської Федерації та врегулювання мирним шляхом ситуації в окремих районах Донецької та Луганської областей;

сприяння зміцненню консенсусу щодо необхідності збереження спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до фізичних та юридичних осіб Російської Федерації, запроваджених у зв'язку з незаконними (протиправними) діями в окремих районах Донецької та Луганської областей, анексією Автономної Республіки Крим та м.Севастополя, грубими порушеннями основоположних прав і свобод людини на окупованих територіях;

забезпечення пріоритетності питання збройної агресії Російської Федерації проти України у порядку денному ООН, ОБСЄ та Ради Європи;

продовження здійснення у рамках міжнародних організацій та режимів контролю над озброєннями скоординованих з державами-партнерами заходів, спрямованих на забезпечення припинення Російською Федерацією незаконного постачання озброєння на територію України;

забезпечення відновлення територіальної цілісності України та реінтеграція тимчасово окупованих територій після їх звільнення.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

сприяти реалізації Плану Президента України з мирного врегулювання ситуації у східних регіонах України, відновлення конституційного ладу в окремих районах Донецької та Луганської областей шляхом виконання Мінського протоколу від 5 вересня 2014 року, Мінського меморандуму від 19 вересня 2014 року та Комплексу заходів з виконання Мінських домовленостей від 12 лютого 2015 року (далі – Мінські домовленості);

вживати заходів щодо захисту прав, свобод та законних інтересів громадян України на тимчасово окупованих територіях;

продовжити роботу зі звільнення громадян України, які незаконно утримуються на території Автономної Республіки Крим, окремих районів Донецької і Луганської областей та в Російській Федерації;

продовжити роботу щодо розширення застосування можливостей міжнародних організацій та інших багатосторонніх переговорних майданчиків для вирішення питання припинення агресії Російської Федерації проти України;

активізувати діалог з державами-партнерами з метою забезпечення ефективної реалізації Мінських домовленостей, зокрема у частині проведення виборів після повного виконання безпекових умов – виведення військ Російської Федерації та військової техніки, роззброєння незаконних збройних формувань, встановлення постійного контролю СММ ОБСЄ над тимчасово неконтрольованою ділянкою українсько-російського державного кордону, повне дотримання виборчих стандартів ОБСЄ та законодавства України під час виборчого процесу, забезпечення повномасштабного спостереження Бюро демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ за виборами;

забезпечити звернення до міжнародних судових установ у зв'язку з порушеннями Російською Федерацією міжнародно-правових зобов'язань, зокрема щодо заборони фінансування тероризму, у тому числі за результатами розслідування падіння 14 липня 2014 року літака "Malaysian Airlines" рейсу MH17;

всесторонньо сприяти роботі Міжнародної місії захисту розслідування під час проведення розслідування падіння літака "Malaysian Airlines" рейсу MH17, а також забезпечити всебічну взаємодію з метою притягнення до відповідальності винних;

вжити заходів щодо збереження існуючих і застосування додаткових санкцій до Російської Федерації з метою забезпечення виконання Російською Федерацією Мінських домовленостей та припинення окупації Автономної Республіки Крим;

блокувати спроби Російської Федерації легітимізувати на міжнародному рівні незаконні органи, створені на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим, та нелегітимні утворення в окремих районах Донецької та Луганської областей;

продовжити роботу щодо залучення міжнародної допомоги для реалізації реформ, стабілізації економічної ситуації в Україні та вирішення потреб громадян, постраждалих внаслідок агресії Російської Федерації;

здійснити заходи для залучення міжнародної військово-технічної допомоги, спрямованої на посилення обороноздатності України та протидію агресії Російської Федерації;

активізувати діяльність щодо застосування міжнародних правозахисних механізмів у рамках Ради Європи, ООН, ОБСЄ для забезпечення захисту прав людини на тимчасово окупованій території та в районі проведення антитерористичної операції;

забезпечити розвиток співпраці з іноземними державами та міжнародними організаціями з метою протидії російській гібридній агресії, у тому числі в інформаційному просторі.

1.2.4. Участь України в міжнародних заходах щодо підтримання миру і безпеки, боротьби з тероризмом

Україна продовжує робити свій внесок у справу підтримання миру і стабільності на євроатлантичному просторі та поза його межами. Україна надаватиме підтримку міжнародним операціям НАТО з підтримання миру і безпеки.

Україна як держава – учасниця відповідних міжнародних договорів підтримує дії світової спільноти у боротьбі з тероризмом і виконує взяті на себе зобов'язання. Україна приділяє значну увагу міжнародному співробітництву в зазначеній сфері шляхом здійснення заходів, спрямованих на підвищення рівня безпеки та запобігання терористичним актам на своїй території, участі в реалізації Глобальної ініціативи щодо боротьби з актами ядерного тероризму та роботі Комітету експертів з питань боротьби з тероризмом (CODEXTER), а також неухильно дотримується положень Глобальної контртерористичної стратегії ООН.

В умовах агресії Російської Федерації проти України, активізації розвідувально-підривної і терористичної діяльності, інших загроз порушення безпеки громадян діяльність Служби безпеки України орієнтована на захист прав і свобод людини та дотримання демократичних цінностей.

У цьому контексті основним завданням є оснащення правоохоронних органів модернізованими і новими спеціальними технічними засобами для проведення оперативно-розшукової діяльності, транспортом та іншими необхідними ресурсами для виконання покладених на них завдань.

Середньострокові цілі:

продовження співробітництва з НАТО у сфері боротьби та запобігання тероризму;

продовження вдосконалення законодавства з питань боротьби з тероризмом щодо забезпечення участі України в антитерористичних операціях, які проводяться під егідою міжнародних організацій;

розширення співробітництва України з правоохоронними органами, спеціальними службами інших держав, зокрема Сполучених Штатів Америки, Держави Ізраїль, Сполученого Королівства Великої Британії і Північної Ірландії, та міжнародними організаціями, насамперед НАТО, ООН, ОБСЄ, стосовно подолання загроз у сфері безпеки, включаючи боротьбу з міжнародним тероризмом;

напрацювання з урахуванням міжнародного досвіду механізмів протидії агресії Російської Федерації проти України в умовах гібридної війни;

забезпечення в установленому порядку участі національного контингенту та національного персоналу в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки, які проводяться під егідою НАТО, зокрема:

у операції Багатонаціональних сил НАТО в Косово (КФОР);

у тренувально-дорадчій Місії НАТО "Рішуча підтримка" в Ісламській Республіці Афганістан;

у операції НАТО "Морський охоронець" з урахуванням набуття Національним контактним пунктом Військово-Морських Сил Збройних Сил України (м.Одеса) повних операційних спроможностей шляхом постійного моніторингу надводної обстановки в акваторії Чорного моря та здійснення обміну інформацією зі штабом проведення операції (штаб Командування Військово-морських сил НАТО "Нортвуд");

забезпечення участі українського військового персоналу у спільній литовсько-польсько-українській бригаді (ЛИТПОЛУКРБРИГ).

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити здійснення заходів щодо протидії поширенню ідеології міжнародного тероризму закликам до терористичної діяльності, зокрема з використанням мережі Інтернет;

забезпечити взаємодію з відповідними органами НАТО та держав – членів НАТО щодо обміну інформацією про діяльність екстремістських та терористичних організацій, а також про запобігання незаконному розповсюдженню зброї масового знищення та засобів її доставки;

запобігати використанню терористичними організаціями території України для поширення терористичної діяльності та контрабанди зброї;

продовжити роботу з узагальнення і практичного застосування позитивного досвіду інших держав у сфері протидії тероризму, забезпечити

участь українських фахівців у міжнародних науково-практичних заходах з відповідних питань;

забезпечити підвищення рівня готовності мобільних підрозділів Державної прикордонної служби України та нарощення їх мобільних (бойових) спроможностей з використанням досвіду і можливостей НАТО та держав – членів НАТО;

забезпечити участь національного контингенту та національного персоналу в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки, що проводяться під егідою НАТО;

ужити заходів щодо уніфікації термінології з питань боротьби з тероризмом відповідно до практики НАТО;

опрацювати питання щодо створення системи раннього попередження та раннього реагування на конфлікти;

вжити заходів щодо підвищення рівня підготовки населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій або збройних конфліктів.

1.2.5. Контроль над озброєнням, нерозповсюдженням зброї масового знищення. Державний експортний контроль

Україна продовжує реалізацію державної політики у галузі державного експортного контролю, спрямованої на забезпечення національної безпеки та виконання відповідних міжнародних зобов'язань України. Ця діяльність здійснюється в рамках участі України у багатосторонніх міжнародних договорах у сфері нерозповсюдження зброї масового знищення і засобів її доставки, а також міжнародних режимах експортного контролю.

Україна забезпечить проведення на її території інспекційних заходів згідно з міжнародними договорами у сфері контролю над озброєнням та братиме активну участь у верифікаційній діяльності і заходах протидії розповсюдженню засобів масового знищення та засобів її доставки.

Середньострокові цілі:

забезпечення додержання міжнародних зобов'язань України у сфері нерозповсюдження зброї масового знищення і засобів її доставки та здійснення обміну інформацією з державами – учасниками міжнародних договорів з питань контролю над звичайними озброєннями та діяльністю збройних сил (Договір про звичайні збройні сили в Європі, Договір з відкритого неба, ратифікований Законом України від 2 березня 2000 року № 1509-III, Віденський документ про заходи зміцнення довіри і безпеки 2011 року) та державами – учасниками міжнародних режимів експортного контролю (Вассенаарська домовленість, Режим контролю за ракетними технологіями, Група ядерних постачальників, Австралійська група);

подання звітної (обмінної) інформації до електронної бази НАТО "Verity", Секретаріату ОБСЄ та Регістру звичайних озброєнь ООН, Організації по забороні хімічної зброї, Міжнародного агентства з атомної енергії, Секретаріату Конвенції про заборону розробки, виробництва та

накопичення запасів бактеріологічної (біологічної) і токсинної зброї та про їх знищення відповідно до міжнародних зобов'язань України у сфері нерозповсюдження зброї масового знищення і засобів її доставки;

проведення із залученням експертної допомоги НАТО аудиту сховищ небезпечних речовин та арсеналів, що залишилися на території України після розпаду СРСР.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити обмін інформацією між Україною та державами – учасниками міжнародних режимів експортного контролю (Вассенаарська домовленість, Режим контролю за ракетними технологіями, Група ядерних постачальників, Австралійська група);

продовжити адаптацію законодавства України з питань державного експортного контролю до вимог і стандартів Європейського Союзу;

забезпечити виконання міжнародних зобов'язань України у сфері нерозповсюдження зброї масового знищення і засобів її доставки, зокрема шляхом участі у засіданнях міжнародних режимів експортного контролю;

забезпечити допуск та супроводження іноземних інспекційних груп на території України та проведення інспекційних заходів на території держав – учасниць відповідних міжнародних договорів у сфері контролю над озброєннями та діяльністю збройних сил;

забезпечити участь у переговорах та заходах у рамках Форуму ОБСЄ із співробітництва в галузі безпеки, Спільної консультативної групи, утвореної згідно із Договором про звичайні збройні сили в Європі, та Консультативної комісії з відкритого неба, утвореної згідно з Договором з відкритого неба; ужити заходів щодо взаємодії у рамках діяльності зазначених міжнародних органів з державами – членами НАТО з метою належного представлення позиції України у ході переговорного процесу.

1.3. Інформування громадськості про співробітництво України з НАТО

Співробітництво України з НАТО в рамках особливого партнерства є прозорим і відкритим для громадян України.

З метою забезпечення підтримки громадянами України державної політики у сфері євроатлантичної інтеграції Указом Президента України від 21 лютого 2017 року № 43 затверджено Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017 – 2020 роки.

Проведення заходів з інформування громадськості (круглих столів, семінарів, конференцій, телемостів зі штаб-квартирою НАТО та державами – членами НАТО тощо) сприятиме підвищенню рівня обізнаності стосовно діяльності Організації Північноатлантичного договору, ролі НАТО в забезпеченні безпеки в Європі і світі та відносин особливого партнерства Україна – НАТО.

До зазначеного процесу активно залучатимуться громадські об'єднання, засоби масової інформації, вчені, експерти.

Активне реформування Збройних Сил України потребує від інформаційних підрозділів Міністерства оборони України та Збройних Сил України дальшого посилення роботи з інформування суспільства про воєнну політику та діяльність Збройних Сил України.

З цією метою, а також для налагодження системного діалогу з громадськістю, залучення громадян до участі в управлінні державними справами, надання їм доступу до інформації про діяльність Збройних Сил України при Міністерстві оборони України на постійній основі функціонує Громадська рада.

Середньострокова ціль:

ефективне інформування громадськості на регіональному та місцевому рівнях, спрямоване на підвищення рівня обізнаності стосовно відносин особливого партнерства України з НАТО;

ефективна координація державних органів і громадських об'єднань у проведенні інформаційно-роз'яснювальної роботи;

досягнення визначеної Концепцією вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017 – 2020 роки, затвердженою Указом Президента України від 21 лютого 2017 року № 43, мети щодо підвищення рівня підтримки громадянами України державної політики у сфері євроатлантичної інтеграції та рівня довіри до НАТО як до інституції, яка відіграє ключову роль у зміцненні міжнародної безпеки.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити роботу з інформування громадськості на регіональному та місцевому рівнях про особливе партнерство України з НАТО;

вжити заходів для отримання сталої підтримки громадянами України курсу на набуття Україною членства в НАТО;

сприяти висвітленню у засобах масової інформації заходів, пов'язаних із співробітництвом України з НАТО.

1.4. Наука

Україна бере активну участь у виконанні Програми НАТО "Наука заради миру та безпеки" та продовжуватиме виконання науково-дослідних робіт, спрямованих на реалізацію державної політики з розвитку співробітництва з НАТО у сфері науки, технологій та захисту навколишнього природного середовища.

Ураховуючи успішну реалізацію проектів у зазначеній сфері протягом останніх років та посилення інтересу українських вчених до участі у Програмі НАТО "Наука заради миру та безпеки", Україна має намір суттєво активізувати співпрацю у частині наукового співробітництва.

Середньострокова ціль – залучення вчених та науково-дослідних установ України до співробітництва з НАТО у сфері науки та довкілля.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

сприяти реалізації проектів, які виконуються науково-дослідними установами України за Програмою НАТО "Наука заради миру та безпеки";

сприяти започаткуванню нових проектів між Україною та НАТО в рамках Програми НАТО "Наука заради миру та безпеки" на засадах взаємного інтересу та з урахуванням інтересів України;

продовжити співробітництво з Представництвом НАТО в Україні з метою інформування громадськості про співробітництво України з НАТО з питань науки та довкілля;

сприяти здійсненню поточної діяльності в рамках Програми НАТО "Наука заради миру та безпеки" шляхом належної імплементації положень статей 25 – 27 Угоди між Урядом України та Організацією Північноатлантичного договору про статус Представництва НАТО в Україні, підписаної 22 вересня 2015 року, ратифікованої Законом України від 4 лютого 2016 року № 989-VIII.

1.4.1. Забезпечення екологічної безпеки

Екологічна безпека є важливою складовою системи національної безпеки України, яка забезпечує захищеність життєво важливих інтересів людини, суспільства, довкілля від реальних або потенційних загроз, що створюються антропогенними чи природними чинниками.

Пріоритетами забезпечення екологічної безпеки є:

збереження природних екосистем, підтримка їх цілісності та функцій життєзабезпечення;

створення ефективної системи моніторингу довкілля; ресурсозбереження, забезпечення збалансованого природокористування; зниження рівня забруднення навколишнього природного середовища, забезпечення контролю джерел забруднення атмосферного повітря, поверхневих і підземних вод, зниження рівня забруднення та забезпечення відтворення родючості ґрунтів; очищення територій від промислових і побутових відходів;

удосконалення системи переробки та утилізації відходів виробництва і споживання;

мінімізація негативних наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, недопущення неконтрольованого ввезення на територію України екологічно небезпечних технологій, речовин, матеріалів, трансгенних рослин і збудників хвороб.

Середньострокові цілі:

забезпечення виконання військовими формуваннями України Основних засад (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2020 року, затверджених Законом України від 21 грудня 2010 року № 2818-VI;

забезпечення взаємодії з НАТО у питанні впровадження в Україні передового досвіду держав – членів НАТО у сфері екологічної безпеки з метою відновлення деградованих земель, що перебувають у користуванні Міністерства оборони України, та щодо створення природоохоронних об'єктів на земельних ділянках, що перебували у користуванні Міністерства оборони України;

продовження реалізації в рамках Програми "Партнерство заради миру" другого етапу проекту Трастового фонду НАТО з утилізації стрілецької зброї й легких озброєнь, звичайних боєприпасів та протипіхотних мін типу ПФМ-1 в Україні, а також другого етапу проекту Трастового фонду перезахоронення радіоактивних відходів, що утворилися внаслідок виконання військових програм колишнього СРСР.

Пріоритетне завдання на поточний рік – продовжити роботу з розвитку сучасної системи прогнозування, спостереження, оповіщення та ліквідації наслідків шкідливої дії вод та створення інформаційно-вимірювальної системи контролю, формування та прогнозу повеней і паводків на річках.

1.4.1.1. Мінімізація наслідків діяльності складових сектору безпеки і оборони України

Надзвичайно актуальною проблемою для України є ліквідація наслідків бойових дій в районі проведення антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях (забруднення території вздовж лінії зіткнення мінами, нерозірваними боєприпасами та саморобними вибуховими пристроями, які створюють загрозу життю і здоров'ю військовослужбовців та цивільного населення).

Для відновлення нормальної життєдіяльності звільнених населених пунктів та прилеглих до них територій Донецької та Луганської областей Україна потребує міжнародної допомоги.

Важливим напрямом діяльності залишається також утилізація за міжнародної фінансової підтримки застарілих/непридатних боєприпасів.

Середньострокові цілі:

ліквідація наслідків бойових дій в районі проведення антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях;

здійснення заходів з охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки під час повсякденної діяльності військ;

продовження реалізації в рамках Програми НАТО "Партнерство заради миру" другого етапу проекту Трастового фонду НАТО з утилізації легких озброєнь та стрілецької зброї, звичайних боєприпасів і протипіхотних мін типу ПФМ-1 в Україні відповідно до Імплементативної угоди між Кабінетом Міністрів України та Організацією НАТО з матеріально-технічного забезпечення і обслуговування (ОМТЗО) про утилізацію стрілецької зброї й легких озброєнь, звичайних боєприпасів та протипіхотних мін типу ПФМ-1, ратифікованої Законом України від 13 січня 2012 року № 4338-VI.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити реалізацію спільних з НАТО практичних проектів з приведення військових об'єктів у екологічно безпечний стан;

продовжити підготовку та підвищення кваліфікації фахівців з екологічної безпеки Збройних Сил України у Центрі бойової підготовки Міністерства охорони краю Литовської Республіки імені генерала Адольфаса Раманаускаса за підтримки НАТО;

провести розмінування звільнених населених пунктів та прилеглих до них територій Донецької та Луганської областей.

Розділ II. ОБОРОННІ/ВІЙСЬКОВІ ПИТАННЯ

2.1. Реформування сектору безпеки і оборони

Створення ефективного сектору безпеки і оборони відповідно до стандартів НАТО визначено у Стратегії національної безпеки України, затвердженій Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287, як основний напрям забезпечення адекватного і гнучкого реагування на загрози.

Для досягнення зазначеної мети Україна реформуватиме сектор безпеки і оборони на основі принципів і стандартів НАТО, опираючись як на власні інтелектуальні, фінансові і матеріальні ресурси, так і на підтримку Альянсу в рамках Комплексного пакета допомоги НАТО для України, схваленого на засіданні Комісії Україна – НАТО на рівні глав держав та урядів (9 липня 2016 року, м.Варшава, Республіка Польща).

У 2016 році із залученням консультативно-дорадчої допомоги НАТО розроблено Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України, затверджену Указом Президента України від 14 березня 2016 року № 92, та Стратегічний оборонний бюлетень України, схвалений Указом Президента України від 6 червня 2016 року № 240.

Оновлені безпекові та оборонні спроможності України дадуть змогу брати участь у реалізації Спільної безпекової і оборонної політики Європейського Союзу та досягти критеріїв, необхідних для набуття повноправного членства в Організації Північноатлантичного договору.

Ключовим механізмом дальшого співробітництва з НАТО у сфері реформування сектору безпеки і оборони є Спільна робоча група Україна – НАТО з питань воєнної реформи високого рівня.

Метою проведення оборонної реформи в Україні є набуття та підтримання силами оборони необхідного рівня бойової готовності і здатності до виконання завдань оборони держави (оборонних спроможностей), ефективного реагування на виникаючі воєнні загрози й воєнно-політичні виклики національній безпеці, підвищення рівня оперативної сумісності Збройних Сил України та інших військових формувань з підрозділами збройних сил держав – членів НАТО та ЄС до виконання спільних завдань в міжнародних операціях із підтримання миру і безпеки.

Очікуваним результатом оборонної реформи є створення за принципами та стандартами, прийнятими в державах – членах НАТО,

ефективних, мобільних, оснащених сучасним озброєнням, військовою і спеціальною технікою сил оборони, здатних гарантовано забезпечити оборону держави та адекватно і гнучко реагувати на воєнні загрози національній безпеці України, раціонально використовуючи при цьому наявний потенціал (спроможності) та ресурси держави.

Середньострокові цілі:

забезпечення виконання програм реформування та розвитку складових сектору безпеки і оборони України;

імплементация Стратегічного оборонного бюлетеня України відповідно до Матриці досягнення стратегічних цілей і виконання основних завдань оборонної реформи.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити імплементацию положень концептуальних документів у сфері національної безпеки і оборони;

впровадити ефективний механізм контролю за ходом оборонної реформи;

забезпечити ефективне використання допомоги, що надається Альянсом в рамках Комплексного пакету допомоги НАТО для України;

удосконалити механізм контролю з боку громадянського суспільства, Верховної Ради України, відповідних державних органів, що здійснюють державний фінансовий аудит, представників держав-донорів та іноземних експертів за цільовим використанням Міністерством оборони України наданої міжнародної технічної допомоги. Забезпечити повне та прозоре оприлюднення інформації про надані товари і послуги, їх розподіл і використання, сприяти проведенню аудиторських перевірок представниками інститутів громадянського суспільства;

забезпечити виконання заходів, передбачених на 2017 рік Планом дій щодо впровадження оборонної реформи у 2016 – 2020 роках (Дорожньої карти оборонної реформи), іншими документами;

створити організаційні структури з функціями системного аналізу розвитку сил оборони, моніторингу та оцінювання виконання програм (планів) розвитку сил оборони;

провести чіткий розподіл функціональної відповідальності кожної із складових сил оборони за виконання визначених завдань та інтеграції їх спроможностей.

2.1.1. Реформування Збройних Сил України

Реформування та розвиток Збройних Сил України здійснюється з метою створення ефективних, мобільних, оснащених сучасним озброєнням, військовою і спеціальною технікою Збройних Сил України, спроможних забезпечувати оборону держави, а також досягнення євроатлантичних стандартів та критеріїв у військовій сфері, необхідних для набуття Україною членства в НАТО.

Основними напрямками реформування Збройних Сил України є: оптимізація структури та чисельності; відновлення технічної готовності озброєння, модернізація та оновлення їх складу; вдосконалення системи підготовки військ (сил); реформування системи оперативного (бойового) та матеріально-технічного забезпечення; послідовне нарощування здатності військ (сил) до виконання завдань за призначенням; побудова системи стратегічних комунікацій, забезпечення інформаційної та кібербезпеки військ; поступове наближення за показниками підготовки, технічного оснащення та всебічного забезпечення до стандартів НАТО.

Середньострокові цілі:

формування перспективного складу Збройних Сил України, удосконалення структури та оптимізація їх чисельності;

професіоналізація Збройних Сил України та створення необхідного військового резерву;

удосконалення системи оборонного планування, зокрема шляхом запровадження в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України прозорого та ефективного управління ресурсами з використанням сучасних євроатлантичних підходів;

створення єдиної системи логістики та удосконалення системи медичного забезпечення Збройних Сил України відповідно до стандартів НАТО;

забезпечення розвитку Сил спеціальних операцій Збройних Сил України відповідно до доктрин і стандартів НАТО;

забезпечення розвитку спроможностей військових частин і підрозділів інформаційних (кібер) операцій;

модернізація авіації та системи протиповітряної оборони Повітряних Сил Збройних Сил України, забезпечення їх спроможності адекватно реагувати на воєнні загрози;

формування стійких до загроз військово-морських спроможностей України, забезпечення оборони морського узбережжя держави, розвиток необхідної інфраструктури базування Військово-Морських Сил Збройних Сил України;

зміцнення бойового потенціалу ракетних військ та артилерії Сухопутних військ Збройних Сил України, прийняття на озброєння сучасних ракетних комплексів національного виробництва, спроможних забезпечувати стримування агресора;

забезпечення поступового збільшення кількості модернізованих і нових зразків озброєння та військової техніки з урахуванням ресурсних можливостей держави;

збереження та посилення кадрового потенціалу, підвищення рівня державних соціальних гарантій військовослужбовців, впровадження дієвого механізму забезпечення житлом військовослужбовців Збройних Сил України;

удосконалення засад мобілізаційної підготовки та мобілізації;

удосконалення інфраструктури місць дислокації та базування військ (сил) з урахуванням необхідності постійної військової присутності на Сході та Південному Сході держави;

забезпечення максимальної взаємосумісності Збройних Сил України зі збройними силами держав – членів НАТО шляхом запровадження стандартів Північноатлантичного альянсу.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

здійснити основні заходи щодо реформування Генерального штабу Збройних Сил України та переведення його на нову організаційно-штатну структуру “J-структуру”;

забезпечити розвиток Сил спеціальних операцій, Високомобільних десантних військ, Об'єднаного оперативного штабу Збройних Сил України та досягнення ними необхідних спроможностей;

продовжити нарощування спроможностей Військово-Морських Сил Збройних Сил України;

продовжити співпрацю з НАТО в контексті здійснення аналізу та вироблення заходів із протидії проявам гібридної війни;

реформувати у встановленому законодавством порядку Військову службу правопорядку у Збройних Силах України у Військову поліцію;

запровадити спільну підготовку сил оборони з виконання покладених на них завдань;

продовжити закупівлю нових та модернізацію існуючих зразків озброєння та військової техніки;

розробити основні положення логістичного забезпечення (логістичної доктрини) Збройних Сил України, настанов та керівництв за видами логістичного забезпечення;

удосконалити систему управління медичним забезпеченням Збройних Сил України відповідно до стандартів НАТО;

підвищити ефективність функціонування системи військової освіти шляхом поступового приведення її у відповідність із потребами сил оборони та з урахуванням досвіду проведення антитерористичної операції, ведення бойових дій та участі у міжнародних операціях із підтримання миру та безпеки;

забезпечити розвиток співробітництва у рамках проекту Трастового фонду НАТО в підтримку України з розмінування та протидії саморобним вибуховим пристроям;

забезпечити розвиток співробітництва з Об'єднаним центром аналізу та набутого досвіду (JALLC) та державами – членами НАТО щодо створення у Збройних Силах України системи вивчення та узагальнення досвіду;

завершити створення та забезпечити стає функціонування нової системи стандартизації з єдиним органом управління з метою розроблення та впровадження адміністративних та оперативних стандартів у діяльність Збройних Сил України;

на основі імплементації Стратегії національної безпеки та Воєнної доктрини за сприяння експертів НАТО розробити і здійснити підготовку до реалізації ефективної і дієвої структури командування та координації між Міністерством оборони України і Збройними Силами України, що відобразатиметься в чіткому розподілі ролей і обов'язків та спільних сфер відповідальності в галузі оборони.

2.1.1.1. Удосконалення системи військового управління та зв'язку

Підвищення ефективності системи управління Збройних Сил України здійснюється шляхом:

запровадження стандартів, доктрин і рекомендацій НАТО у сфері автоматизації управлінської діяльності, адміністративних процедур та військового керівництва;

модернізації та переведення на сучасні цифрові технології інформаційно-телекомунікаційних мереж та систем зв'язку пунктів управління;

переоснащення польової (мобільної) компоненти системи зв'язку на цифрові засоби з рівнем завадостійкості та захищеності, які відповідають стандартам НАТО;

отримання оперативного доступу до даних аерокосмічної розвідки; розвитку спроможностей у сфері кібербезпеки.

Середньострокові цілі:

створення системи оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження, Єдиної інформаційної системи управління оборонними ресурсами;

розвиток інформаційної інфраструктури та технічного оснащення пунктів управління Збройних Сил України;

перехід до цифрової системи зв'язку, переоснащення стаціонарної та мобільної компоненти системи зв'язку сучасними засобами та комплексами зв'язку;

розгортання системи захисту інформації та кіберзахисту в інформаційно-телекомунікаційних системах Збройних Сил України;

удосконалення (модернізація) системи зв'язку і розвідки повітряного простору з урахуванням вимог національних нормативних документів, а також стандартів НАТО із взаємосумісності;

забезпечення взаємосумісності національних автоматизованих (інформаційних) систем з метою їх інтеграції до інформаційно-телекомунікаційного середовища НАТО;

адаптація національного прикладного та спеціалізованого програмного забезпечення, включаючи інструментарії з його розроблення та інформаційного обміну;

удосконалення національних спроможностей із геоінформаційного (картографічного) забезпечення органів управління та підрозділів Збройних

Сил України для інтеграції автоматизованих (інформаційних) систем на стратегічному, оперативному та тактичному рівнях.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити реалізацію практичних проектів Трестового фонду НАТО з удосконалення системи командування, управління, зв'язку та обміну інформацією з урахуванням результатів дослідження системи зв'язку та автоматизації управління військами Збройних Сил України, проведеного фахівцями НАТО у 2016 році;

здійснити першочергове забезпечення Збройних Сил України сучасними комплексами стаціонарного та мобільного зв'язку, зокрема захищеного, із залученням потенціалу міжнародної допомоги (ресурсів відповідного трестового фонду);

розпочати впровадження системи оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження (C4ISR) на стратегічному рівні у складі таких базових можливостей: захищений цифровий голосовий зв'язок, обмін текстовими повідомленнями, обмін графічними документами, геопросторова інформація, аналіз інформації, ситуаційне моделювання, сумісність з угодами зі стандартизації НАТО (STANAG).

2.1.1.2. Удосконалення систем матеріально-технічного та медичного забезпечення Збройних Сил України

Реформування системи матеріально-технічного забезпечення Збройних Сил України здійснюється з урахуванням потреб інших складових сил оборони.

Мета реформування – створення єдиної ефективної системи логістики і постачання сил оборони як у мирний час, так і в особливий період, запровадження сучасних систем і технологій всебічного забезпечення військ (сил), автоматизація процесів управління та обліку озброєння і військової техніки, військово-технічного майна, ракет і боєприпасів та матеріально-технічних засобів відповідно до керівних положень, стандартів та інструкцій НАТО.

Матеріально-технічне забезпечення військ (сил) буде здійснюватися з об'єднаних центрів забезпечення як багатофункціональних органів забезпечення військ (сил) матеріально-технічними засобами за територіальним принципом незалежно від їх підпорядкованості.

Відповідно до стандартів НАТО буде створено нову організаційно-штатну структуру "J-структуру" органів військового управління, що відповідають за логістичне забезпечення Збройних Сил України. При цьому розмежовуються стратегічні та оперативні функції логістичного забезпечення органів військового управління, а також упроваджується система класів постачання НАТО згідно з Указом Президента України від 6 червня 2016 року № 240 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 травня 2016 року "Про Стратегічний оборонний бюлетень України".

Передбачається створити систему медичного забезпечення, спроможну надавати відповідну медичну підтримку всім завданням, що стоять перед силами оборони України, яка функціонує відповідно до стандартів НАТО і здатна робити внесок у функціонально сумісні медичні можливості для спільних із НАТО місій. У діяльність військово-медичної служби буде впроваджено сучасні технології надання медичної допомоги і лікування поранених відповідно до стандартів медичної допомоги, клінічних протоколів та інших галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я держав – членів НАТО.

У ході реформування буде створено систему медичної реабілітації, яка забезпечуватиме відновлення фізичних, психологічних і соціальних функцій військовослужбовців для повернення їх до виконання обов'язків військової служби або соціальну та трудову адаптацію.

Середньострокові цілі:

удосконалення та адаптація до стандартів НАТО нормативно-правової бази щодо функціонування систем матеріально-технічного та медичного забезпечення Збройних Сил України, впровадження стандартів (керівних документів) НАТО щодо оперативного планування логістичного забезпечення та структури звітності;

розвиток сумісних з НАТО національних систем стандартизації в оборонній сфері та кодифікації предметів військового призначення;

удосконалення системи управління медичним забезпеченням Збройних Сил України;

опрацювання питання щодо можливості придбання відповідного програмного та технічного забезпечення, підготовки та набуття військово-медичним персоналом та особовим складом логістики Збройних Сил України відповідних навичок роботи в медичній інформаційній та координаційній системі (MEDICS), медичній інформаційно-адміністративній системі (MIMS), системах НАТО щодо забезпечення розгортання і пересування військ (ADAMS), прийому, підготовки та зосередження матеріальних засобів (CORSOM), контролю за переміщенням військ (EVE), а також у системі звітування з питань медичного забезпечення та логістики (LOGREP), сучасних електронних системах реєстрації пацієнтів та травм;

впровадження практики здобуття освіти, підвищення кваліфікації та стажування офіцерів з питань матеріально-технічного забезпечення, стандартизації та медичної служби Збройних Сил України у відповідних закладах, органах, установах держав – членів НАТО;

оновлення матеріально-технічної бази мобільних шпиталів з метою досягнення взаємосумісності та модульного принципу їх формування;

забезпечення медичної служби засобами розшуку поранених, транспортними засобами медичної та аеромедичної евакуації, зокрема броньованими, сучасним комплектно-табельним оснащенням для надання медичної допомоги і лікування, засобами зв'язку та автоматизованими

системами управління для надання належної медичної допомоги в межах термінів, встановлених у державах – членах НАТО.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити виконання заходів у рамках Трестового фонду НАТО з реформування систем логістики та стандартизації Збройних Сил України;

забезпечити перехід України на другий рівень участі у системі кодифікації НАТО;

продовжити модернізацію матеріально-технічної бази військово-медичних закладів та медичних підрозділів військових частин (з'єднань);

створити та забезпечити належне функціонування навчально-польової бази для підготовки медичного персоналу Збройних Сил України при Українській військово-медичній академії (м.Київ);

удосконалити систему підготовки та перепідготовки військово-медичних кадрів відповідно до стандартів НАТО;

створити єдиний орган управління медичним забезпеченням підготовки та застосування військ (сил).

2.1.1.3. Підтримання у боєздатному стані, модернізація і оновлення озброєння та військової техніки

Забезпечення Збройних Сил України озброєнням та військовою технікою здійснюється шляхом відновлення, ремонту, модернізації та закупівлі, зокрема на умовах лізингу, новітніх та модернізованих зразків озброєння та військової техніки (систем, комплексів), ракет і боєприпасів як вітчизняного, так і іноземного виробництва.

Основні зусилля будуть зосереджені на реалізації Комплексного пакета допомоги НАТО для України та зниженні залежності від запасних частин та комплектуючих до озброєння та військової техніки, які закуповувались в Російській Федерації.

Середньострокові цілі:

удосконалення спроможностей сил оборони України та досягнення ними взаємосумісності із силами НАТО у сфері озброєння, військової техніки та матеріально-технічних засобів;

продовження системного залучення експертів України до діяльності робочих груп Конференції національних директорів з озброєння (CNAD), що становлять інтерес.

Пріоритетне завдання на поточний рік – продовжити співробітництво в рамках робочих груп Конференції національних директорів з озброєнь (CNAD), Партнерських груп Агенції НАТО з підтримки та постачання (NSPA), проектів Концепції НАТО "Розумна оборона", інших проектів/ініціатив, що становлять інтерес.

2.1.1.4. Підвищення ефективності системи кадрового менеджменту

Створена на основі прийнятих у державах – членах НАТО принципів кадрової політики сучасна система кадрового менеджменту сприятиме

якісному комплектуванню Збройних Сил України підготовленим особовим складом та зниженню корупційних ризиків у кадровій роботі за рахунок ефективного управління кар'єрою професійних військовослужбовців, впровадження прозорості та доброчесної системи підбору кандидатів і призначення їх на посади та розвитку автоматизованих систем управління.

Середньострокові цілі:

досягнення раціонального співвідношення категорій особового складу сил оборони;

укомплектування Збройних Сил України та інших військових формувань за змішаним та екстериторіальним принципами з поступовим нарощуванням показників укомплектованості посад рядового, сержантського і старшинського складу військовослужбовців, які проходять службу за контрактом;

створення ефективної системи управління кар'єрою військовослужбовців, впровадження прозорості та доброчесної системи підбору, розстановки та призначення особового складу на посади.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити створення ефективної системи управління кар'єрою військовослужбовців, забезпечення прозорості та доброчесної системи добору, розстановки та призначення особового складу на посади;

продовжити формування професійного сержантського складу, здатного забезпечити виконання завдань щодо виховання та навчання особового складу, зміцнення військової дисципліни та викоренення негативних явищ у військових колективах.

2.1.1.5. Удосконалення системи військової освіти та підготовки професійних кадрів

Триває удосконалення системи військової освіти шляхом упровадження в навчальний процес передових методик підготовки збройних сил держав – членів НАТО, а також технологій дистанційного навчання.

Продовжується співпраця у рамках виконання Програми НАТО "Удосконалення військової освіти" (DEEP), яка спрямована на підтримку керівного та професорсько-викладацького складу військових навчальних закладів держав – партнерів НАТО у розвитку та реформуванні системи військової освіти, а також удосконалення системи підготовки сержантського складу.

Основна увага приділяється приведенню змісту освіти та якості підготовки (перепідготовки) і підвищенню кваліфікації військових фахівців у відповідність із потребами сил оборони та з урахуванням досвіду проведення антитерористичної операції в окремих районах Донецької і Луганської областей, ведення бойових дій та участі у міжнародних операціях із підтримання миру і безпеки, зокрема з питань тактичної медицини та надання першої медичної допомоги.

Підготовка військовослужбовців рядового, сержантського і старшинського складу здійснюється в існуючій мережі військових коледжів сержантського складу та навчальних центрів.

Середньострокові цілі:

вивчення та впровадження відповідних стандартів НАТО з питань індивідуальної підготовки та професіоналізації особового складу;

посилення координації органів військового управління щодо опрацювання освітньо-кваліфікаційних характеристик та освітньо-професійних програм для підготовки військових фахівців за всіма рівнями та ступенями вищої освіти відповідно до стандартів НАТО та з урахуванням потреб Збройних Сил України;

вдосконалення системи підготовки осіб офіцерського складу та осіб рядового, сержантського і старшинського складу Збройних Сил України, які проходять військову службу за контрактом;

реалізація Програми НАТО "Удосконалення військової освіти" (DEEP);

забезпечення належної фахової та мовної підготовки цивільного персоналу Міністерства оборони України;

підготовка військових фахівців тактичного рівня у військово-морських навчальних закладах держав – членів НАТО;

підготовка сержантів-інструкторів з предметів навчання та бойової системи виживання воїна.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

відновити підготовку військових фахівців для Військово-Морських Сил Збройних Сил України на базі Національного університету "Одеська морська академія";

продовжити оптимізацію організаційно-штатних структур вищих військових навчальних закладів (науково-навчальних центрів), військових навчальних підрозділів вищих військових навчальних закладів та навчальних центрів відповідно до потреб сил оборони;

упровадити передові методики підготовки збройних сил держав – членів НАТО у систему військової освіти та підготовки кадрів;

вдосконалити систему підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів вищих військових навчальних закладів;

продовжити запровадження у вищих військових навчальних закладах дистанційної форми навчання;

підвищити ефективність мовної підготовки військовослужбовців Збройних Сил України з метою досягнення ними рівня, достатнього для ефективної участі в заходах міжнародного оборонного співробітництва та міжнародних операціях із підтримання миру і безпеки.

2.1.1.6. Удосконалення системи підготовки військ та забезпечення їх взаємосумісності

Підвищення якості підготовки військ (сил) здійснюватиметься шляхом забезпечення дальшого впровадження системи підготовки Збройних Сил

України, яка базується на набутті органами військового управління, військовими частинами (підрозділами) оперативних (бойових) спроможностей відповідно до переліку завдань, що визначені оперативними (бойовими) планами, і яка враховує досвід підготовки та застосування Збройних Сил України в антитерористичній операції в окремих районах Донецької та Луганської областей.

Триватиме підготовка і сертифікація підрозділів Збройних Сил України, заявлених (або тих, що будуть заявлені) для включення до Спільного фонду оперативних сил та можливостей у рамках Програми перевірки та зворотного зв'язку (ОСС) Концепції оперативних можливостей НАТО (КОМ/ОСС).

Україна заінтересована у використанні наявних інструментів Процесу планування та оцінки сил (ППОС/PARP) не тільки для визначених підрозділів, а й до Збройних Сил України в цілому (перехід від використання Цілей партнерства до Цілей досягнення спроможностей), з метою максимального наближення українських процесів оборонного планування до стандартів НАТО.

Продовжуватиметься робота щодо забезпечення колективної безпеки використання повітряного простору, інформаційної взаємодії та обміну даними про повітряну обстановку.

Середньострокові цілі:

забезпечення всебічного використання потенціалу Альянсу у рамках Процесу планування та оцінки сил (ППОС/PARP), Ініціативи взаємопосланих сил, Ініціативи взаємосумісності партнерів, а також приєднання до Програми посилення можливостей;

створення професійного корпусу інструкторів (спостерігачів/контролерів) тактичної підготовки;

наращування спроможностей центрів імітаційного моделювання бойових дій щодо їх застосування під час підготовки органів військового управління батальйонного та бригадного рівнів;

підвищення рівня оперативних спроможностей центрів імітаційного моделювання бойових дій шляхом їх залучення до курсів професійної фахової підготовки в системах військової освіти України та провідних держав світу, багатонаціональних навчаннях;

приєднання до Регіональної програми НАТО з безпеки повітряного простору;

підвищення рівня взаємосумісності військових частин і підрозділів Збройних Сил України шляхом їх участі у багатонаціональних навчаннях Альянсу, включаючи навчання Сил реагування НАТО;

запровадження практики об'єднання національних (багатонаціональних) військових навчань, що проводитимуться на території України, з навчаннями НАТО;

забезпечення розвитку спроможностей навчально-тренувальних центрів Збройних Сил України.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

вжити заходів для досягнення оперативної сумісності визначених сил і засобів Збройних Сил України в рамках Програми перевірки та зворотного зв'язку (ОСС) Концепції оперативних можливостей НАТО (КОМ/ОСС);

продовжити нарощування оперативних спроможностей сил і засобів, що залучаються до чергових ротацій у складі Сил реагування НАТО;

забезпечити досягнення відповідних Цілей партнерства для Збройних Сил України у рамках участі України у Процесі планування та оцінки сил (ППОС/PARP);

забезпечити участь у військових навчаннях Альянсу та держав – членів НАТО, відкритих для держав – партнерів;

продовжити роботу з розвитку та удосконалення інфраструктури полігонів і навчальних центрів Збройних Сил України;

забезпечити реалізацію наступного етапу пілотного проекту в рамках Регіональної програми НАТО з безпеки повітряного простору;

забезпечити обмін інформацією з НАТО в рамках Програми обміну даними про повітряну обстановку.

2.1.1.7. Забезпечення соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей

Медична, фізична та психологічна реабілітація, соціальна і професійна адаптація учасників бойових дій, військовослужбовців, які звільнені та звільнятимуться з військової служби, та членів їх сімей, фізична реабілітація (протезування) військовослужбовців, поранених під час проведення антитерористичної операції в окремих районах Донецької та Луганської областей, здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України та відповідних міжнародних програм.

Необхідним є вивчення та запровадження в Україні досвіду держав – членів НАТО щодо соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей, а також професійної підготовки фахівців з протезування та фізичної реабілітації відповідно до стандартів провідних європейських держав.

Середньострокові цілі:

співробітництво в рамках міжнародних програм з питань медичної, фізичної та психологічної реабілітації та соціальної і професійної адаптації учасників бойових дій, військовослужбовців, які звільнені та звільнятимуться з військової служби, та членів їх сімей, медичне забезпечення, фізична реабілітація та протезування військовослужбовців, поранених під час проведення антитерористичної операції в окремих районах Донецької та Луганської областей;

забезпечення координації виконання національних та міжнародних програм, спрямованих на медичну, фізичну, психологічну реабілітацію та соціальну і професійну адаптацію учасників бойових дій,

військовослужбовців, звільнених з військової служби і тих, які підлягають звільненню, та членів їх сімей;

співробітництво в рамках проектів Трастового фонду НАТО зі зміни військової кар'єри на професійну цивільну, а також Трастового фонду НАТО з фізичної реабілітації (протезування) військовослужбовців, поранених під час проведення антитерористичної операції, забезпечення інформування громадськості про їх реалізацію.

Пріоритетне завдання на поточний рік – реалізувати програми, спрямовані на фізичну та психологічну реабілітацію, соціальну і професійну адаптацію учасників бойових дій, військовослужбовців та осіб, звільнених з військової служби, фізичну реабілітацію (протезування) військовослужбовців, поранених під час проведення антитерористичної операції в окремих районах Донецької та Луганської областей, за рахунок коштів Державного бюджету України та відповідних міжнародних програм.

2.1.2. Реформування Міністерства внутрішніх справ України

Європейська та євроатлантична інтеграція України передбачає забезпечення ефективного функціонування інститутів, які гарантуватимуть верховенство права, додержання прав і свобод людини і громадянина, їх ефективний захист.

Повноваження Міністра внутрішніх справ України щодо координації діяльності Національної поліції України, Національної гвардії України, Державної міграційної служби України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій відповідають будові міністерств внутрішніх справ європейських держав, зокрема Республіки Польща, Республіки Австрія, Французької Республіки, Угорщини та держав Балтії.

Реформування Міністерства внутрішніх справ України здійснюється відповідно до Стратегії розвитку органів внутрішніх справ України та Концепції першочергових заходів реформування системи Міністерства внутрішніх справ України, схвалених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2014 року № 1118-р.

Середньострокові цілі:

визначення засобів перетворення Міністерства внутрішніх справ України на правоохоронний багатопрофільний цивільний орган європейського зразка, його пріоритетних напрямів діяльності та очікуваних результатів;

ефективна координація діяльності та злагоджена взаємодія Національної поліції України, Національної гвардії України, Державної міграційної служби України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, діяльність яких спрямовується та координується Міністром внутрішніх справ України;

оптимізація структури для ефективного та злагодженого функціонування системи органів внутрішніх справ;

запровадження європейської системи підготовки та підвищення кваліфікації працівників органів внутрішніх справ;

підвищення рівня довіри населення до органів внутрішніх справ та налагодження ефективної співпраці з населенням та місцевими громадами.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити участь представників Міністерства внутрішніх справ України в міжнародних навчальних семінарах, конференціях, тренінгах, що організуються НАТО та іншими міжнародними організаціями для вивчення досвіду щодо впровадження реформ;

продовжити роботу із розвитку медичної служби Міністерства внутрішніх справ України шляхом удосконалення системи підготовки та перепідготовки медичних кадрів;

продовжити роботу з вивчення досвіду держав – членів НАТО у сфері забезпечення судово-експертної діяльності та стандартів проведення судово-експертних досліджень;

підвищити рівень професійної підготовки особового складу Міністерства внутрішніх справ України.

2.1.3. Розвиток Національної гвардії України

З огляду на напружену суспільно-політичну ситуацію в державі, зростаючий рівень зовнішніх та внутрішніх загроз, значну активізацію терористичної діяльності, головною метою розвитку Національної гвардії України як військового формування з правоохоронними функціями є створення мобільного, самодостатнього, оптимального за чисельністю формування з високим рівнем взаємосумісності із аналогічними формуваннями держав – членів НАТО і ЄС, а також підвищення її здатності до участі у взаємодії зі Збройними Силами України у відсічі збройної агресії проти України та ліквідації збройного конфлікту шляхом ведення воєнних (бойових) дій.

Середньострокові цілі:

упровадження системи досягнення стратегічних цілей розвитку Національної гвардії України, спрямованих на підвищення її обороноздатності, на період до 2020 року;

підвищення та підтримання необхідного рівня бойової готовності і здатності Національної гвардії України до виконання покладених завдань;

розвиток військових частин (підрозділів) Національної гвардії України, здатних у взаємодії з іншими складовими сектору безпеки і оборони виконувати широкий спектр правоохоронних завдань та ефективно реагувати на кризові ситуації, що загрожують національній безпеці;

підвищення готовності Національної гвардії України до виконання завдань із підтримання громадської безпеки, охорони особливо важливих державних об'єктів, участі в захисті державного кордону України;

вдосконалення спроможностей з виконання функцій конвоювання осіб, узятих під варту та/або засуджених до позбавлення волі (до прийняття законодавчих змін щодо цих функцій);

досягнення сумісності з підрозділами інших складових сил оборони і військових структур держав – членів НАТО та ЄС.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

удосконалити нормативно-правову базу стосовно діяльності Національної гвардії України відповідно до визначених службово-бойових завдань;

продовжити заходи з розгортання військових частин (підрозділів) оперативного призначення та загонів спеціального призначення Національної гвардії України;

оптимізувати організаційно-штатну структуру органів військового управління Національної гвардії України з метою наближення їх до найбільш оптимального стану сумісності зі спорідненими органами управління військових формувань держав – членів ЄС та НАТО;

створити допоміжний пункт управління на рухомій базі та провести заходи зі створення ситуаційного центру Головного управління Національної гвардії України;

удосконалити систему відбору громадян України для проходження військової служби у Національній гвардії України за контрактом відповідно до стандартів НАТО;

створити ефективну систему управління кар'єрою військовослужбовців Національної гвардії України, забезпечити прозору та добросовісну систему добору, розстановки та призначення особового складу на посади;

реформувати систему військової освіти та підготовки кадрів у вищих військових навчальних закладах Національної гвардії України,

створити систему електронних закупівель матеріально-технічних засобів для потреб Національної гвардії України;

уніфікувати та привести штатно-табельну належність озброєння, військової та спеціальної техніки, боєприпасів та інших матеріально-технічних засобів Національної гвардії України до єдиних стандартів для всіх сил оборони;

забезпечити оснащення військових частин Національної гвардії України новітніми та модернізованими зразками озброєння і військової техніки, спеціальними засобами та обладнанням для забезпечення охорони громадського порядку, охорони дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних організацій в Україні відповідно до стандартів НАТО;

провести стандартизацію та сертифікацію психологічної служби Національної гвардії України.

2.1.4. Розвиток Національної поліції України

Одним з основних напрямів реформування системи силових структур в Україні є створення Національної поліції України для забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, діяльність якої буде базуватися на принципах верховенства права, дотримання прав і свобод людини, законності, відкритості і прозорості, політичної нейтральності, безперервності, а також взаємодії з населенням на засадах партнерства.

Продовжується перетворення колишньої моделі підрозділів боротьби з кіберзлочинністю на новітній орган правозахисного призначення – Департамент кіберполіції Національної поліції України, який за своїми технічними та професійними можливостями матиме змогу миттєвого реагування на кіберзагрози, а також відповідно до кращих європейських та світових стандартів проводитиме міжнародну співпрацю зі знешкодження транснаціональних злочинних угруповань у цій сфері.

Середньострокові цілі:

ефективна координація діяльності та злагоджена взаємодія органів та підрозділів Національної поліції України;

оптимізація структури і функціональної побудови Національної поліції України;

налагодження ефективної співпраці Національної поліції України з населенням та місцевими громадами, а також підвищення ролі інститутів громадянського суспільства у сфері забезпечення прав і свобод людини та громадянина;

наращування спроможностей Національної поліції України для протидії злочинності та підтримання правопорядку;

удосконалення інфраструктури місць дислокації підрозділів Національної поліції України з урахуванням покладених на них завдань;

вивчення Національною поліцією України та іншими правоохоронними органами досвіду споріднених структур держав – членів НАТО щодо організації протидії кіберзлочинам;

забезпечення взаємосумісності національних автоматизованих (інформаційних) систем з інформаційно-телекомунікаційним середовищем правоохоронних органів держав – членів НАТО;

удосконалення системи матеріально-технічного забезпечення Національної поліції України, зокрема з використання можливостей Трастового фонду НАТО з логістики та стандартизації Збройних Сил України;

упровадження практики здобуття освіти, підвищення кваліфікації та стажування поліцейських у відповідних закладах, органах, установах держав – членів НАТО.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

створити мережу ситуаційних центрів у Головних управліннях Національної поліції України в областях та місті Києві;

доукомплектувати підрозділи патрульної поліції та забезпечити навчання та підвищення кваліфікації патрульних поліцейських;

започаткувати роботу підрозділів дорожньо-патрульної служби Національної поліції України на трасах міжнародного та національного значення;

сформувати високопрофесійні територіальні спеціальні підрозділи для оперативного реагування "КОРД" (Корпус оперативно-раптової дії);

впровадити фіксацію адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі, створити автоматичну інформаційну систему обробки даних про правопорушення;

реформувати відділ дільничних офіцерів Національної поліції України; завершити створення єдиної автоматизованої мережі контактних центрів "102";

реформувати відповідно до європейських стандартів ізолятори тимчасового тримання, зокрема шляхом упровадження інтегрованої інформаційно-довідкової системи "Custody records", для контролю за всіма діями працівників поліції, вчиненими стосовно або за участю затриманих, з метою виключення порушення їх конституційних прав;

реформувати підрозділи Національної поліції, зокрема шляхом створення служби детективів;

упровадити систему цифрового транкінгового радіозв'язку DIMETRA IP стандарту TETRA;

запровадити спільну підготовку підрозділів Національної поліції України та інших правоохоронних органів;

забезпечити вивчення англійської мови працівниками Національної поліції України;

здійснити першочергове забезпечення підрозділів Національної поліції України з вертикальною системою підпорядкування сучасними комплексами інформаційно-телекомунікаційних мереж, зокрема з використанням можливостей трасових фондів НАТО та із залученням міжнародної допомоги;

продовжити модернізацію матеріально-технічної бази підрозділів Національної поліції України;

створити ефективну систему запобігання і протидії корупції у Національній поліції України.

2.1.5. Розвиток Державної прикордонної служби України

Україна здійснюватиме дальшу розбудову державного кордону та його інфраструктури згідно з європейськими критеріями, Стратегією національної безпеки України та відповідно до Концепції Державної цільової правоохоронної програми "Облаштування та реконструкція державного кордону" на період до 2020 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 року № 1179-р.

Розвиток Державної прикордонної служби України має забезпечити ефективну реалізацію політики безпеки у сфері захисту та охорони

державного кордону України, а також охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні.

Метою розвитку Державної прикордонної служби України є мінімізація загроз прикордонній безпеці, забезпечення реалізації стратегічного курсу України на інтеграцію до Європейського Союзу та євроатлантичного безпекового простору, посилення її ролі у протидії транскордонній і транснаціональній злочинності.

Середньострокові цілі:

реалізація Стратегії розвитку Державної прикордонної служби України, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2015 року № 1189-р;

виконання плану заходів щодо реалізації Концепції інтегрованого управління кордонами, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2016 року № 626-р;

Пріоритетні завдання на поточний рік:

завершити розробку проекту Державної цільової правоохоронної програми "Облаштування та реконструкція державного кордону" на період до 2020 року, концепція якої схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 року № 1179-р;

продовжити формування та розгортання підрозділів швидкого реагування Державної прикордонної служби України, оснащення їх сучасними зразками озброєння, бойової та іншої військової техніки;

удосконалити систему управління людськими ресурсами, продовжити запровадження принципів розбудови доброчесності в Державній прикордонній службі України відповідно до європейських стандартів;

продовжити практику обміну відкритою, знеособленою статистичною інформацією зі спорідненими структурами суміжних країн та проведення спільного аналізу загроз у прикордонній сфері;

забезпечити оновлення корабельно-катерного складу Морської охорони Державної прикордонної служби України, проведення його модернізації шляхом оснащення сучасними зразками озброєння і техніки;

продовжити формування сучасної системи логістики, ефективного управління матеріальними ресурсами в Державній прикордонній службі України.

2.1.6. Розвиток Державної міграційної служби України

Реформування Державної міграційної служби України здійснюється відповідно до Концепції здійснення першочергових заходів з реформування Державної міграційної служби України, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2015 року № 1411-р, та зумовлено насамперед необхідністю підвищення ефективності виконання покладених на Державну міграційну службу України завдань та запровадження сучасних прозорих процедур надання високоякісних послуг, подолання негативних явищ, зокрема корупції.

Важливим напрямом реформування Державної міграційної служби України є посилення спроможності нашої держави щодо протидії нелегальній міграції, що обумовлене зростанням кількості мігрантів у цілому, зокрема в державах ЄС. Зростає кількість примусово видворених іноземців та осіб без громадянства з території України, а отже, й відповідні видатки держави. Зазначене потребує вжиття невідкладних заходів правового та організаційного характеру щодо залучення додаткових ресурсів, зокрема для забезпечення інституційної розбудови Державної міграційної служби України.

Середньострокові цілі:

реалізація Концепції здійснення першочергових заходів з реформування Державної міграційної служби України;

створення єдиної захищеної системи електронного документообігу із уніфікованими базами даних;

розроблення із залученням представників громадянського суспільства, підприємств, установ та організацій, у тому числі міжнародних, нових ефективних моделей надання адміністративних послуг та забезпечення їх упровадження;

перехід до системи якісних, доступних, прозорих послуг, орієнтованих на задоволення потреб громадян України, іноземців та осіб без громадянства, скорочення строків надання послуг та кількості документів, які подаються суб'єктами звернення.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

розробити довгостроковий план організаційного розвитку та проведення реорганізації та оптимізації структури Державної міграційної служби України;

розробити програму навчання та запровадити проведення тренінгів для працівників Державної міграційної служби України, залучених до роботи з національною системою ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства, зокрема практики використання нових електронних інструментів ідентифікації особи;

розробити та впровадити нові механізми комунікації з громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, уніфікації, стандартизації та спрощення процедур їх обслуговування;

ужити заходів із метою виявлення корупційних ризиків, які виникають у зв'язку зі створенням національної системи ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства, забезпечити реорганізацію механізму внутрішнього контролю в Державній міграційній службі України, зокрема шляхом організації антикорупційних тренінгів для її працівників;

забезпечити поетапний перехід до функціонування Центру з обробки даних та прийняття рішень у режимі реального часу;

запровадити профільну професійну підготовку працівників Державної міграційної служби України на базі одного з вищих навчальних закладів України;

оптимізувати порядок надання існуючих, розробку нових послуг Державної міграційної служби України.

2.1.7. Розвиток системи реагування на надзвичайні ситуації

Державною службою України з надзвичайних ситуацій проводиться робота щодо реалізації державної політики у сфері цивільного захисту, насамперед з продовження робіт із гуманітарного розмінування та очищення територій східних областей України від вибухонебезпечних предметів та вибухових речовин, у тому числі саморобних вибухових пристроїв, установлених незаконними збройними формуваннями в районах ведення бойових дій, забезпечення керівництва діяльністю єдиної системи цивільного захисту населення і територій, рятувальної справи, техногенної і пожежної безпеки, посилення національної безпеки у сфері оцінки ризиків надзвичайних ситуацій, поглиблення міжнародного співробітництва у сфері запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків.

З 1997 року в Україні виникло понад 6,3 тис. надзвичайних ситуацій, у результаті яких загинуло більше 7,5 тис. осіб та понад 30 тис. осіб постраждало, а матеріальні збитки склали близько 15 млрд гривень. Внаслідок виникнення таких обставин необхідно створити ефективну систему моніторингу та оцінки ризиків надзвичайних ситуацій як запоруку функціонування єдиної системи цивільного захисту України.

Забезпечення виконання міжнародних зобов'язань і завдань України у сфері запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та забезпечення ліквідації їх наслідків здійснюється за такими пріоритетними напрямками, як євроатлантична та європейська інтеграції, співробітництво з міжнародними організаціями, прикордонне співробітництво, співробітництво з державами, які є стратегічними партнерами України.

З метою підвищення рівня взаємосумісності, готовності та спроможності підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій до дій, пов'язаних з участю у міжнародних пошуково-рятувальних та гуманітарних операціях разом з підрозділами держав – членів та держав – партнерів НАТО і Європейського Союзу, набуття практичного досвіду та підвищення загального рівня фахової підготовки триває робота з удосконалення рівня володіння іноземними мовами працівниками Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

Середньострокові цілі:

здійснення заходів щодо захисту населення і територій у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного та військового характеру;

здійснення заходів щодо підвищення захисту населення шляхом впровадження найкращих практик та підходів НАТО у сфері інформування під час надзвичайних ситуацій;

забезпечення взаємодії з НАТО у рамках виконання положень Комплексного пакета допомоги НАТО для України;

розвиток системи моніторингу стану техногенної та природної безпеки України як складової частини національної безпеки.

Пріоритетне завдання на поточний рік:

посилити взаємодію з НАТО у сфері стратегічних комунікацій на випадок надзвичайних ситуацій;

удосконалити механізм моніторингу небезпечних техногенних та природних процесів;

удосконалити систему прогнозування ймовірного виникнення надзвичайних ситуацій та оцінки їх наслідків, зокрема у прикордонних регіонах;

забезпечити участь представників Державної служби України з надзвичайних ситуацій у міжнародних навчаннях, семінарах, тренінгах та інших навчально-практичних заходах у рамках співробітництва з НАТО, ЄС та іншими міжнародними організаціями;

продовжити співробітництво із відповідними структурами іноземних держав у рамках двосторонніх угод про співробітництво у сфері запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків;

забезпечити вивчення англійської мови працівниками Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

2.1.8. Реформування Служби безпеки України

Реформа Служби безпеки України та перетворення її на спеціальну службу європейського зразка є одним із пріоритетних завдань розвитку сектору безпеки і оборони України.

Метою реформування Служби безпеки України є утворення ефективної, динамічної та гнучкої в управлінні спеціальної служби, укомплектованої висококваліфікованими фахівцями, забезпеченої сучасними матеріальними і технічними засобами; приведення завдань, функцій і напрямів її діяльності у відповідність із сучасними потребами захисту прав людини та громадянина, суспільства і держави від зовнішніх і внутрішніх загроз.

Для вирішення цих завдань було створено Центр забезпечення реформування Служби безпеки України у складі Центрального управління Служби безпеки України та постійно діючу Міжнародну дорадчу групу з питань реформування Служби безпеки України, у роботі якої беруть участь експерти Офісу зв'язку НАТО в Україні, Центру інформації та документації НАТО в Україні, радники Консультативної місії Європейського Союзу з реформування сектору цивільної безпеки України, офіційні представники партнерських спеціальних служб.

У взаємодії з іноземними партнерами розроблено проект Концепції реформування Служби безпеки України з урахуванням рекомендацій Парламентської Асамблеї Ради Європи з питань контролю за діяльністю служб внутрішньої безпеки та кращого досвіду держав – членів НАТО і ЄС з організації та законодавчого забезпечення діяльності спеціальних служб.

Розпочато підготовку Плану цільових заходів з реформування Служби безпеки України, до якої активно залучаються представники Офісу зв'язку НАТО в Україні, Консультативної місії Європейського Союзу з питань реформування сектору цивільної безпеки України, іноземних безпекових інституцій та партнерських спецслужб.

Середньострокові цілі:

реалізація реформ національного сектору безпеки відповідно до затверджених концептуальних нормативно-правових актів;

забезпечення ефективної протидії викликам та загрозам безпеці держави з урахуванням власного досвіду та можливостей співпраці з іноземними партнерами;

забезпечення імплементації положень Концепції реформування Служби безпеки України та відповідного плану заходів;

вдосконалення законодавства з питань діяльності Служби безпеки України відповідно до загальноприйнятих демократичних стандартів;

зміна правового статусу Служби безпеки України як правоохоронного органу на статус державного органу спеціального призначення;

підвищення ефективності механізмів демократичного цивільного контролю за діяльністю Служби безпеки України;

визначення найбільш доцільної схеми управління контррозвідувальним забезпеченням Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань після завершення антитерористичної операції;

поступова демілітаризація Служби безпеки України відповідно до змін безпекового середовища України;

створення сучасної системи управління персоналом Служби безпеки України;

удосконалення механізмів добору, включаючи конкурсний набір, та комплектування кадрами органів Служби безпеки України, забезпечення їх професійного зростання і просування по службі, оптимізація чисельності Служби безпеки України;

удосконалення системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів для потреб Служби безпеки України;

підвищення рівня довіри до національної спеціальної служби шляхом розроблення та втілення ефективної комунікаційної стратегії для інформування громадськості про діяльність Служби безпеки України.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити впровадження процесу реформ національного сектору безпеки, а також розроблення пропозицій щодо налагодження співробітництва з безпековими інституціями іноземних держав щодо протидії новітнім викликам та загрозам;

продовжити імплементацію визначених Службою безпеки України Цілей партнерства в рамках Процесу планування та оцінки сил (ППОС/PARP) щодо розвитку національної системи кібербезпеки;

вжити заходів щодо реалізації положень Концепції реформування Служби безпеки України і відповідного плану заходів;

розроблення законодавчих пропозицій щодо удосконалення діяльності Служби безпеки України;

забезпечити проведення навчальних курсів і тренінгів у провідних навчальних центрах України та держав – членів НАТО з метою підвищення рівня професійної підготовки співробітників Служби безпеки України.

2.1.9. Розвиток Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України

Розвиток Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України забезпечить дальше удосконалення систем, мереж і комплексів спеціального зв'язку на базі сучасних телекомунікаційних технологій, методів і засобів криптографічного та технічного захисту інформації.

Середньострокові цілі:

формування та реалізація державної політики у сфері кіберзахисту державних електронних інформаційних ресурсів, інформації, вимога щодо захисту якої встановлена законом, критичної інформаційної інфраструктури та її окремих об'єктів, забезпечення державного контролю у цій сфері;

забезпечення створення, дальшого розвитку та безперебійного функціонування Національної телекомунікаційної мережі;

забезпечення сталого та безпечного функціонування системи спеціального зв'язку, що функціонує в інтересах здійснення управління державою у мирний час, в умовах надзвичайного стану та в особливий період;

удосконалення законодавства у сфері спеціальних інформаційно-телекомунікаційних систем, криптографічного та технічного захисту інформації з урахуванням норм і стандартів НАТО;

розвиток та вдосконалення системи технічного і криптографічного захисту інформації з урахуванням стандартів НАТО;

проведення аудиту захищеності інформаційно-телекомунікаційних систем та веб-ресурсів об'єктів критичної інформаційної інфраструктури на вразливість;

забезпечення дієвого контролю за станом криптографічного та технічного захисту інформації НАТО з обмеженим доступом у державних органах України;

забезпечення взаємодії з НАТО у рамках виконання положень Комплексного пакета допомоги НАТО для України;

розвиток системи моніторингу стану безпеки у сфері захисту інформації як складової частини національної безпеки.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити контроль за станом криптографічного та технічного захисту інформації НАТО з обмеженим доступом у державних органах України;

удосконалити механізм моніторингу стану безпеки у сфері захисту інформації;

забезпечити належний рівень функціонування Державного центру кіберзахисту та протидії кіберзагрозам як складової національної системи забезпечення кібербезпеки;

забезпечити захист державних електронних інформаційних ресурсів;

забезпечити подальший розвиток та функціонування Національної системи конфіденційного зв'язку та телекомунікаційної мережі спеціального призначення;

організувати взаємодію систем кіберзахисту сектору безпеки і оборони для створення механізму ефективного обміну інформацією та досвідом.

2.1.10. Розвиток Державної спеціальної служби транспорту

Мета реформування (розвитку) Державної спеціальної служби транспорту полягає у формуванні мобільної, оснащеної сучасною технікою відповідно до стандартів НАТО Служби для забезпечення стійкого функціонування транспорту в мирний час та в умовах особливого періоду, а також набуття основних спеціальних спроможностей для гарантованої відсічі збройній агресії, професіоналізація та створення необхідного військового резерву.

Середньострокові цілі:

удосконалення нормативно-правової бази з питань належного унормування діяльності Державної спеціальної служби транспорту;

удосконалення системи кризового планування та управління у сфері оборони, впровадження стандартів управління, прийнятих у державах – членах НАТО, із забезпеченням постійної готовності органів управління Державної спеціальної служби транспорту до виконання завдань, їх регулярних навчань і тренувань;

удосконалення засад застосування та підготовки сил Державної спеціальної служби транспорту до дій в особливий період;

забезпечення високого рівня підготовки особового складу Державної спеціальної служби транспорту та злагодження підрозділів із наступним виконанням ними завдань на об'єктах транспортної інфраструктури;

упровадження прийнятих у НАТО стандартів планування;
 реформування системи мобілізації та мобілізаційної підготовки у галузі транспорту на основі базових європейських підходів та з урахуванням набутого досвіду.

2.1.11. Реформування розвідувальних органів України

Реформування розвідувальних органів України здійснюється у рамках реалізації Національної розвідувальної програми на 2016 – 2020 роки, а також Стратегії національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287, та визначених нею пріоритетів державної політики національної безпеки.

Метою реформування є пріоритетний розвиток розвідувальних спроможностей України, забезпечений на основі узгодженого функціонування розвідувальних органів.

Середньострокові цілі:

підвищення ефективності керівництва розвідувальними органами України, впровадження принципів єдиного стратегічного планування та координації розвідувальної діяльності, забезпечення контролю та нагляду за їх діяльністю відповідно до стандартів держав – членів НАТО та з урахуванням особливостей України;

розмежування повноважень і сфер відповідальності розвідувальних органів, виключення дублювання завдань і функцій у діяльності розвідувальних органів України з одночасним забезпеченням комплексного підходу до виконання пріоритетних завдань розвідувальної діяльності у відповідних сферах;

уніфікація окремих ресурсів і технологій, озброєння та спеціальної техніки, закупівель нових зразків технічних засобів для використання в розвідувальних цілях та їх приведення у відповідність до стандартів держав – членів НАТО;

створення єдиного інформаційного простору в рамках розвідувальної системи України, посилення взаємодії суб'єктів цієї системи, зокрема за участю координаційного органу з питань розвідувальної діяльності;

зміцнення взаємодії розвідувальних органів зі споживачами розвідувальної інформації, а також спеціальними спецслужбами іноземних держав, передусім держав – членів НАТО, побудова нових відносин на засадах взаємної довіри;

професіоналізація розвідувальних органів України, підвищення фахового рівня персоналу, запровадження механізмів ефективної його мотивації до належного виконання завдань за призначенням, максимально доцільне скорочення обслуговуючого персоналу (підрозділів) розвідувальних органів України;

удосконалення системи професійної підготовки, розвиток системи військово-патріотичного виховання, зміцнення соціального і правового захисту співробітників розвідувальних органів та членів їх сімей;

удосконалення механізмів фінансування розвідувальних органів України та контролю за використанням коштів;

запровадження сучасних механізмів демократичного цивільного контролю за діяльністю розвідувальних органів України, посилення парламентського контролю у зазначеній сфері.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

вжити заходів щодо усунення дублювання функцій і завдань розвідувальних органів України;

забезпечити удосконалення законодавства, що стосується розвідувальної діяльності;

здійснити першочергові заходи з реформування розвідувальних органів та створення ефективного розвідувального співтовариства України.

2.1.12. Розвиток Апарату Ради національної безпеки і оборони України

Метою подальшого розвитку Апарату Ради національної безпеки і оборони України є сприяння забезпеченню надійного та сталого керівництва сектором безпеки і оборони України в умовах мирного часу та в особливий період, а також здійснення координації та ефективного контролю за діяльністю складових сектору безпеки і оборони.

Розвиток Апарату Ради національної безпеки і оборони України здійснюється відповідно до Стратегії національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287, Концепції розвитку сектору безпеки і оборони України, затвердженої Указом Президента України від 14 березня 2016 року № 92, та визначених цими документами пріоритетів державної політики національної безпеки.

Середньострокові цілі:

сприяння підвищенню ефективності та оперативності здійснення Радою національної безпеки і оборони України координації та контролю за діяльністю органів виконавчої влади у сфері національної безпеки і оборони;

створення необхідних технічних та організаційних передумов для ефективного виконання Секретарем Ради національної безпеки і оборони України визначеного Законом України "Про Раду національної безпеки і оборони України" повноваження щодо організації роботи Ставки Верховного Головнокомандувача у разі її утворення;

запровадження ефективної та оперативної системи моніторингу, аналізу, прогнозування, моделювання та підтримки прийняття рішень у сфері національної безпеки і оборони за єдиними методиками, підготовленими з використанням можливостей Головного ситуаційного центру України;

розширення програмно-апаратних, комунікаційних та організаційно-штатних можливостей Головного ситуаційного центру України для забезпечення інформаційно-аналітичного супроводження діяльності Ради національної безпеки і оборони України щодо координації і контролю за діяльністю органів виконавчої влади, правоохоронних органів та військових формувань у сфері національної безпеки і оборони у мирний час, в

особливий період, у тому числі в умовах воєнного стану, в умовах надзвичайного стану та при виникненні кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України;

сприяння підвищенню рівня стратегічного управління у сфері забезпечення національної безпеки шляхом створення єдиної системи ситуаційних центрів державних органів, що входять до сектору безпеки і оборони, а також інших органів державної влади, забезпечення її ефективної координації з використанням можливостей Головного ситуаційного центру України, формування умов для забезпечення взаємодії цієї системи із Ситуаційним центром НАТО (SITCEN);

підключення Єдиної автоматизованої системи управління Збройними Силами України до Головного ситуаційного центру України для роботи в рамках єдиної системи управління сектором безпеки і оборони;

забезпечення кіберзахисту мережі ситуаційних центрів держави шляхом впровадження ефективних заходів і засобів захисту інформації ситуаційних центрів у процесі її отримання, оброблення, передачі та збереження;

забезпечення ситуаційних центрів мобільними пересувними комунікаційними комплексами, які дадуть можливість отримувати та транслювати оперативну інформацію безпосередньо з місця подій;

запровадження системи безперервного забезпечення складових сектору безпеки і оборони, наукових установ та підприємств оборонно-промислового комплексу інформацією про світові досягнення у сфері науки, техніки і технологій, розвитку озброєння, військової та спеціальної техніки;

забезпечення формування мережі ситуаційних центрів сектору безпеки і оборони як єдиного та цілісного організаційно-технічного комплексу, оснащеного цільовим апаратно-програмним забезпеченням та унікальним інформаційно-комунікаційним обладнанням, що дасть змогу підвищити якість інформаційно-аналітичного забезпечення та мінімізувати строки для прийняття важливих управлінських рішень.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

завершити підключення ситуаційних центрів складових сектору безпеки і оборони до Головного ситуаційного центру України та формування єдиної мережі обміну інформацією;

удосконалити законодавство з питань функціонування Головного ситуаційного центру України та мережі ситуаційних центрів;

розширити програмно-апаратні та організаційно-штатні можливості Головного ситуаційного центру України;

опрацювати питання щодо забезпечення ситуаційних центрів мобільними пересувними комунікаційними комплексами.

2.1.13. Реформування та розвиток оборонно-промислового комплексу України

Перехід на стандарти НАТО, побудова сектору безпеки і оборони та оборонно-промислового комплексу, який відповідає найкращим зразкам провідних європейських держав та держав – членів НАТО, на сьогодні є головним завданням для України, що визначено, зокрема, у Стратегічному оборонному бюлетені України, схваленому Указом Президента України від 6 червня 2016 року № 240, Воєнній доктрині України, затвердженій Указом Президента України від 24 вересня 2015 року № 555, та Концепції розвитку сектору безпеки і оборони України, затвердженій Указом Президента України від 14 березня 2016 року № 92.

Основною метою розвитку оборонно-промислового комплексу є створення умов для виведення оборонно-промислового комплексу України на якісно новий рівень виробництва озброєння і військової техніки для забезпечення потреб Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів, який дасть змогу створити цілісну систему, здатну до відтворення та функціонування на принципі збалансованості.

Крім того, передбачається впровадження механізму державно-приватного партнерства.

Впровадження нових технологій, інтеграція їх з перевіреними часом напрацюваннями, започаткування і розвиток спільних проєктів з розробки та виробництва сучасного озброєння та військової техніки з державами – членами НАТО створить високий потенціал для підвищення експортної привабливості продукції українських підприємств.

Розроблення сучасних зразків озброєння та військової техніки здійснюватиметься вітчизняними підприємствами як за замкненим циклом, так і у кооперації з іноземними партнерами.

Для реалізації проєктів зі створення сучасних систем озброєнь повинні використовуватися виключно передові міжнародні та європейські стандарти, у першу чергу стандарти НАТО, вимоги яких засновані на застосуванні передових технологій та інноваційних інженерних практик.

Існує нагальна потреба у забезпеченні розвитку оборонно-промислового комплексу з метою оснащення Збройних Сил України, інших військових формувань високоефективним озброєнням та військовою технікою, що відповідають стандартам НАТО, використанні кращих сучасних світових технологій, технічних стандартів задля розвитку та забезпечення технічної придатності озброєння та військової техніки у контексті забезпечення готовності Збройних Сил України та інших військових формувань до відсічі збройної агресії проти України.

Середньострокові цілі:

розвиток оборонно-промислового комплексу з метою оснащення Збройних Сил України, інших військових формувань високоефективним озброєнням та військовою технікою, що відповідають стандартам НАТО;

поступовий перехід на виробництво комплектуючих і запасних частин до озброєння та військової техніки з урахуванням стандартів НАТО у

контексті заходів щодо імпортозаміщення та планової заміни зразків озброєння та військової техніки колишнього СРСР на сучасні, зокрема на вироблені у рамках міжнародної кооперації;

застосування досвіду, отриманого у рамках заходів оборонно-технічного співробітництва з НАТО, під час виконання відповідних науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, а також проектів щодо розробки та модернізації засобів протидії технічним розвідкам та зразкам високоточної зброї Російської Федерації;

відновлення справності, продовження ресурсу, проведення модернізації, створення нових систем і уніфікація зразків озброєння та військової техніки Збройних Сил України та інших військових формувань та правоохоронних органів, а також системне формування та структурна перебудова оборонно-промислового комплексу;

розроблення та/або удосконалення нормативно-правових актів, спрямованих на підвищення ефективності реалізації військово-технічної політики, розвиток оборонно-промислового комплексу, розвиток озброєння та військової техніки з урахуванням відповідних принципів і стандартів ЄС та НАТО;

удосконалення системи стандартизації, уніфікації та управління якістю;

розроблення та впровадження національних стандартів (технічні регламенти) озброєння і спеціальної техніки для всіх складових сил оборони;

підготовка та освоєння серійного виробництва новітніх зразків високотехнологічного озброєння і військової техніки;

упровадження нових, розвиток базових та критичних технологій;

збільшення обсягів власного виробництва критичних комплектуючих виробів і матеріалів, досягнення повної незалежності від Російської Федерації у виробництві озброєння та військової техніки;

поглиблення співпраці з провідними компаніями держав ЄС та Сполучених Штатів Америки з метою закупівлі та використання окремих високотехнологічних підсистем для підвищення технічних характеристик української оборонної продукції;

здійснення в кооперації з оборонними підприємствами і компаніями інших держав розробки та виробництва нових зразків озброєння та військової техніки для забезпечення потреб Збройних Сил України;

поступове впровадження в оборонно-промисловий комплекс України технічних стандартів НАТО, які стосуються використання сучасних технологій;

забезпечення виробництва озброєння та військової техніки відповідно до стандартів НАТО, вирішення питань імпортозаміщення та диверсифікації закупок, а також підвищення якості та конкурентоспроможності вітчизняного озброєння та військової техніки на світовому ринку;

проведення реструктуризації та корпоратизації підприємств оборонно-промислового комплексу;

залучення вітчизняних підприємств оборонно-промислового комплексу до співробітництва у багатонаціональних проектах НАТО у сфері розробки та виробництва озброєння і військової техніки;

забезпечення державної підтримки високотехнологічних підприємств України, діяльність яких спрямована на розвиток озброєння і військової техніки;

сприяння формуванню позитивного іміджу оборонної промисловості України.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити використання кращих сучасних світових технологій, технічних стандартів для розробки та модернізації засобів протидії технічним розвідкам та зразкам високоточної зброї Російської Федерації;

розробити та затвердити Державну цільову програму реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу України на період до 2021 року з урахуванням вимог Концепції розвитку сектору безпеки і оборони України, затвердженої Указом Президента України від 14 березня 2016 року № 92;

забезпечити фінансування державних цільових програм у сфері розвитку озброєння і військової техніки та оборонно-промислового комплексу з урахуванням фінансових можливостей держави;

вжити заходів щодо створення замкнених технологічних циклів для забезпечення першочергових потреб Збройних Сил України та інших військових формувань і правоохоронних органів за визначеною номенклатурою видів озброєння та військової техніки;

запровадити дієвий механізм взаємодії державних замовників з оборонного замовлення та підприємств оборонно-промислового комплексу з питань розроблення та виробництва озброєння і військової техніки;

продовжити впровадження заходів та механізмів з імпортозаміщення;

удосконалити законодавчу базу щодо функціонування системи стандартизації та технічного регулювання, забезпечити розроблення технічних регламентів, перевірку та перегляд національних стандартів на озброєння та військову техніку;

створити сприятливі умови для залучення іноземних інвестицій в оборонно-промисловий комплекс шляхом утворення спільних підприємств;

інформувати відповідні структури НАТО щодо можливостей оборонної промисловості України у контексті розширення взаємовигідної кооперації з НАТО у сфері озброєнь, спрямованої на розвиток відповідних багатонаціональних спроможностей (співпраця в рамках імпортозаміщення російських товарів, інвестування, спільні проекти тощо).

2.1.14. Професійна підготовка персоналу сектору безпеки і оборони

З метою посилення спроможностей сектору безпеки і оборони України необхідно сформуванню систему знань, умінь і навичок персоналу, задіяного у відповідній сфері.

У зв'язку з цим особливого значення набуває подальша реалізація Програми Україна – НАТО з професійного розвитку цивільного персоналу сектору безпеки і оборони.

Середньострокові цілі:

забезпечення органів державної влади високопрофесійними працівниками, спроможними сприяти ефективному розвитку європейської та євроатлантичної інтеграції;

розвиток міжнародного співробітництва в рамках професійної підготовки персоналу сектору безпеки і оборони.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

підвищити ефективність міжвідомчої координації Програми Україна – НАТО з професійного розвитку цивільного персоналу сектору безпеки і оборони;

організувати у взаємодії з НАТО проведення професійно орієнтованих курсів.

2.1.15. Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у секторі безпеки і оборони

Розроблений з урахуванням політики НАТО з питань жінок, миру і безпеки Національний план дій з виконання резолюції Ради Безпеки

ООН 1325 "Жінки, мир, безпека" на період до 2020 року затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року № 113-р.

Основними цілями зазначеного Національного плану, зокрема, є:

сприяння активізації участі жінок у миротворчих процесах;

забезпечення ефективного впровадження гендерного чинника у життєдіяльність складових сектору безпеки і оборони України з метою створення гарантій рівних прав та можливостей людини незалежно від її статі;

використання гендерного чинника для підвищення бойової готовності Збройних Сил України.

Середньострокові цілі:

впровадження інституту радників з гендерних питань у складових сектору безпеки і оборони України;

розробка та затвердження Державної програми забезпечення гендерної рівності в Збройних Силах України на середньострокову перспективу;

проведення постійного моніторингу гендерних питань у Збройних Силах України.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

вивчити досвід держав — членів НАТО та запровадити позитивні практики з питань гендерної культури в секторі безпеки і оборони;

забезпечити інституційну та функціональну спроможність радників з гендерних питань у складових сектору безпеки і оборони України.

2.2. Захист критичної інфраструктури

Стратегією національної безпеки України, затвердженою Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287, забезпечення безпеки критичної інфраструктури віднесено до основних напрямів державної політики національної безпеки України, розвиток якого має узгоджуватись з існуючими державними системами захисту, зокрема: системою цивільного захисту, системою запобігання, реагування та припинення терористичних актів та ліквідації їх наслідків, системою кіберзахисту та державною системою фізичного захисту.

У рішенні Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року "Про удосконалення заходів забезпечення захисту об'єктів критичної інфраструктури", уведеному в дію Указом Президента України від 16 січня 2017 року № 8, відображено основні результати спільної роботи України та НАТО з розробки Зеленої книги з питань захисту критичної інфраструктури в Україні та визначено завдання Кабінету Міністрів України забезпечити подальшу роботу у цьому напрямі, зокрема щодо схвалення концепції створення державної системи захисту критичної інфраструктури та проекту Закону України "Про критичну інфраструктуру та її захист".

Виконання поставлених завдань вимагає розроблення необхідної нормативно-правової бази, створення інституційної структури та прийняття відповідних організаційних рішень щодо створення системи захисту критичної інфраструктури України.

Середньострокові цілі:

досягнення стратегічних цілей з огляду на загальне реформування сектору безпеки і оборони та з урахуванням існуючого спектра загроз та зростання рівня взаємопов'язаності різних систем;

створення державної системи захисту критичної інфраструктури, зокрема шляхом:

- розроблення необхідної правової основи захисту критичної інфраструктури та створення системи державного управління її безпекою;

- розбудови державно-приватного партнерства для підвищення безпеки та забезпечення стійкості критичної інфраструктури;

- налагодження системи обміну інформацією для забезпечення прогнозування можливих загроз критичній інфраструктурі та їх попередження;

- підвищення безпеки та стійкості національної критичної інфраструктури до всього спектра загроз і ризиків.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

розробити концепцію створення державної системи захисту критичної інфраструктури;

здійснювати моніторинг загроз критичній інфраструктурі та забезпечити адекватне реагування з метою запобігання виникненню кризових ситуацій;

організувати вивчення досвіду держав – членів НАТО з питань захисту критичної інфраструктури, провести необхідні тренінги та навчання.

Розділ III. РЕСУРСНІ ПИТАННЯ

3.1. Реформування системи оборонного планування

Оборонне планування спрямовуватиметься на досягнення необхідних спроможностей сил оборони з урахуванням прогнозу загроз національній безпеці України і здійснюватиметься шляхом впровадження сучасних методів, що використовуються НАТО для посилення власних оборонних спроможностей, зокрема, застосування принципу всебічного підходу до оборони, методів планування на основі спроможностей, здійснення цілеспрямованої підготовки до виконання завдань за призначенням.

Упровадження ефективних моделей планування в секторі оборони забезпечуватиме реалізм у досягненні визначених цілей воєнної реформи за рахунок встановлення чітких пріоритетів і завдань розвитку складових сил оборони та їх координації з існуючою ресурсною базою, зводячи до мінімуму ризики, пов'язані з корупцією, перевитратами фінансових ресурсів, неефективним використанням економічного потенціалу держави.

З метою забезпечення цільового, законного, ефективного, економного, результативного та прозорого використання державних фінансових, матеріальних та інших ресурсів триватиме удосконалення системи внутрішнього контролю та управління ризиками відповідно до рекомендованого Європейською Комісією посібника із стандартів внутрішнього контролю для державного сектору, розробленого Комітетом з внутрішнього контролю Міжнародної організації вищих контролюючих органів (INTOSAI), та Стандартів внутрішнього контролю в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України, затверджених наказом Міністерства оборони України від 4 липня 2016 року.

Середньострокові цілі:

запровадження системи ефективного і комплексного оборонного менеджменту та програмного управління ресурсами;

гармонізація оборонного планування з бюджетним плануванням у державі;

удосконалення системи внутрішнього аудиту в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити роботу з удосконалення системи оборонного планування на основі євроатлантичних принципів та підходів;

продовжити роботу щодо розмежування внутрішнього аудиту від внутрішнього контролю, який базується на відповідальності і підзвітності керівників та управлінні ризиками;

продовжити підготовку внутрішніх аудиторів Міністерства оборони України та Збройних Сил України за міжнародними та національними стандартами внутрішнього аудиту;

провести засідання робочої групи щодо питань, які будуть обговорюватися за напрямом "оборонне планування, розроблення бюджету та цільове використання фінансових ресурсів";

переглянути порядок здійснення оборонного бюджетування, що регулює оприлюднення оборонних бюджетів, ураховуючи кращий міжнародний досвід, у тому числі досвід держав – членів НАТО;

здійснити моніторинг дотримання домовленостей, досягнутих під час роботи за напрямом "оборонне планування, розроблення бюджету та цільове використання фінансових ресурсів".

3.2. Реформування системи бюджетного планування у секторі безпеки і оборони України

Видатки Державного бюджету України у 2017 році на забезпечення безпеки і оборони України будуть здійснюватися відповідно до визначених законодавством пріоритетів розвитку та реформування Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів з урахуванням зміни воєнно-політичної ситуації та фінансових можливостей держави.

Тенденція щодо збільшення фінансування потреб оборони може бути збережена на середньо- та довгострокову перспективу.

До основних пріоритетів слід віднести удосконалення оборонного планування та процесу підготовки оборонного бюджету з метою підвищення оборонних можливостей держави, зміцнення національної економічної безпеки, вдосконалення економічних аспектів реформування оборонно-промислового комплексу України та забезпечення ефективного використання бюджетних коштів.

Середньострокові цілі:

забезпечення належного бюджетного планування ресурсів для сектору безпеки і оборони;

забезпечення цільового використання фінансових ресурсів на оборону і безпеку;

приділення належної уваги економічним аспектам реформування оборонної промисловості;

підвищення рівня матеріально-технічного забезпечення потреб Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів, пов'язаних із захистом держави, за рахунок коштів Державного бюджету України та залучення міжнародної технічної допомоги;

забезпечення пріоритетного спрямування бюджетних коштів на придбання для Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів сучасних видів озброєння та військової техніки з урахуванням стандартів НАТО.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити раціональний розподіл видатків Державного бюджету України, що передбачені для потреб безпеки і оборони держави;

підготувати та опублікувати зрозумілу для широкої громадськості спрощену версію оборонного бюджету із зазначенням головних витрат та їх логічного обґрунтування;

забезпечити інформування громадськості про підготовлені Державною аудиторською службою України та Рахунковою палатою аудиторські звіти щодо окремих витрат оборонного бюджету;

розробити механізм попереднього обговорення пропозицій до проекту закону про Державний бюджет України по статтях, пов'язаних із забезпеченням національної безпеки і оборони України;

проводити консультації з НАТО щодо прийняттого балансу між публічною підзвітністю та необхідною конфіденційністю з метою визначення відсотка загального оборонного бюджету, що витрачається на таємні видатки.

3.3. Реформування системи логістики у секторі безпеки і оборони України

Необхідність здійснення кардинальної реформи системи матеріально-технічного забезпечення у секторі безпеки і оборони України підтверджується досвідом проведення антитерористичної операції в окремих районах Донецької та Луганської областей.

Головною метою реформи є створення з урахуванням керівних документів НАТО з логістики єдиної ефективної системи логістики і постачання сил оборони як у мирний час, так і в умовах особливого періоду для максимально оперативного і належного задоволення потреб сил оборони з централізованою закупівлею матеріально-технічних засобів.

Середньострокові цілі:

запровадження уніфікованої системи логістичного забезпечення Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів, а також публічних закупівель для складових сектору безпеки і оборони;

створення єдиного реєстру озброєння і військової техніки, військово-технічного майна, ракет і боєприпасів та матеріально-технічних засобів, а також автоматизація процесів їхнього обліку, закупівель і постачання;

упровадження системи класів постачання НАТО;

відновлення на основі переглянутих та оптимізованих показників військових, оперативних та стратегічних запасів матеріально-технічних засобів.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

створити єдину систему логістичного забезпечення військ (сил) зі складу сил безпеки і оборони;

запровадити систему кодифікації матеріально-технічних засобів, сумісну із системою кодифікації НАТО.

Розділ IV. ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ

4.1. Імплементация Адміністративних домовленостей щодо охорони інформації з обмеженим доступом між Урядом України та Організацією Північноатлантичного Договору

Питання забезпечення безпеки інформації, обмін якою здійснюється в рамках співробітництва України з НАТО, регулюються Угодою про безпеку між Урядом України і Організацією Північноатлантичного Договору, ратифікованою Законом України від 12 вересня 2002 року № 160-IV.

З метою деталізації процедур та визначення правових засад забезпечення взаємної охорони інформації з обмеженим доступом 28 вересня 2016 року підписано Адміністративні домовленості щодо охорони інформації з обмеженим доступом між Урядом України та Організацією Північноатлантичного Договору.

Адміністративні домовленості є імплементативною складовою Угоди про безпеку та закріплюють на міжнародному рівні зобов'язання сторін і детальний порядок охорони інформації з обмеженим доступом, обмін якою здійснюватиметься між установами України та НАТО.

Середньострокові цілі:

адаптація законодавства України з питань захисту та охорони інформації з обмеженим доступом до стандартів безпеки НАТО;

укладення угод про взаємну охорону інформації з обмеженим доступом з державами – членами НАТО.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

підготувати проект концепції реформування системи охорони державної таємниці та іншої інформації з обмеженим доступом з урахуванням досвіду держав – членів НАТО;

вжити заходів з метою укладення міжнародних договорів України про взаємну охорону інформації з обмеженим доступом з державами – членами НАТО.

4.1.2. Розвиток національної системи захисту інформації НАТО з обмеженим доступом

В Україні питання, пов'язані з охороною державної таємниці, регулюються Законом України "Про державну таємницю". Відповідно до зазначеного Закону спеціально уповноваженим державним органом у сфері забезпечення охорони державної таємниці є Служба безпеки України, яка

здійснює також заходи щодо охорони в Україні інформації НАТО з обмеженим доступом.

Служба безпеки України забезпечує постійний контроль за станом охорони інформації НАТО з обмеженим доступом у державних органах, на підприємствах, в установах і організаціях, що користуються такою інформацією, здійснює оформлення сертифікатів особового допуску до роботи з інформацією НАТО.

Середньострокові цілі:

забезпечити належну роботу системи контролю за функціонуванням центрів реєстрації документів НАТО у державних органах, на підприємствах, в установах і організаціях України відповідно до стандартів Альянсу;

продовжити здійснення контролю за станом поводження з інформацією НАТО з обмеженим доступом у державних органах, на підприємствах, в установах і організаціях України.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити контроль за станом охорони інформації НАТО з обмеженим доступом, здійснювати заходи із забезпечення охорони інформації НАТО з обмеженим доступом у державних органах, на підприємствах, в установах і організаціях України відповідно до положень Адміністративних домовленостей щодо охорони інформації з обмеженим доступом між Урядом України та Організацією Північноатлантичного Договору;

за запитами державних органів здійснювати оформлення їх працівникам сертифікатів особового допуску до роботи з інформацією НАТО, а також видачу дозволів на передачу інформації з обмеженим доступом до структур НАТО.

4.1.3. Вдосконалення нормативно-правової бази щодо системи охорони інформації з обмеженим доступом

Служба безпеки України здійснює плановий моніторинг захисту інформації з обмеженим доступом в органах державної влади, на підприємствах, в установах і організаціях, які працюють з такою інформацією, та дозвільний порядок доступу до такої інформації.

Середньострокова ціль – удосконалення законодавства з питань віднесення інформації до державної таємниці та порядку поводження з такою інформацією.

Пріоритетне завдання на поточний рік – провести у співпраці із зацікавленими органами державної влади та громадськими об'єднаннями роботу із вдосконалення нормативно-правової бази щодо системи охорони інформації з обмеженим доступом та її приведення у відповідність із стандартами НАТО та ЄС.

4.2. Розвиток системи криптографічного та технічного захисту інформації

Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України забезпечує формування і реалізує державну політику у сферах захисту державних інформаційних ресурсів та інформації, вимога щодо захисту якої встановлена законом, в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах і на об'єктах інформаційної діяльності, а також у межах своїх повноважень здійснює державний контроль за станом криптографічного та технічного захисту державних інформаційних ресурсів та інформації, зокрема інформації НАТО з обмеженим доступом.

Середньострокова ціль – забезпечення дієвого контролю за станом технічного захисту інформації НАТО з обмеженим доступом у державних органах України.

Пріоритетне завдання на поточний рік – провести планові заходи контролю за станом технічного захисту інформації НАТО з обмеженим доступом у державних органах України.

4.3. Обмін розвідувальною інформацією

Питання удосконалення нормативно-правової бази у сфері обміну розвідувальною інформацією між Україною та НАТО є обов'язковою передумовою інтеграції України в інформаційний простір Альянсу, де обробляється як розвідувальна, так і розвідувально-аналітична інформація, використання якої сприятиме своєчасному реагуванню на загрози національній безпеці України у військовій та інших сферах.

Середньострокові цілі:

удосконалення нормативно-правової бази у сфері обміну розвідувальною інформацією між Україною та державами – членами НАТО у двосторонньому та багатосторонньому форматах;

підвищення рівня оперативності обміну розвідувальними даними з відповідними структурами НАТО в контексті протидії агресії Російської Федерації проти України.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

провести консультації із спорідненими структурами НАТО та держав – членів НАТО з метою визначення перспектив укладання двосторонніх угод про співробітництво у сфері обміну розвідувальною інформацією;

визначити технічні та нормативно-правові вимоги щодо встановлення захищених каналів обміну розвідувальними даними між Міністерством оборони України та спорідненими структурами НАТО.

4.4. Кібербезпека

З метою створення умов для безпечного функціонування кіберпростору, його використання в інтересах особи, суспільства і держави Указом Президента України від 15 березня 2016 року № 96 уведено в дію

рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 січня 2016 року "Про Стратегію кібербезпеки України" та затверджено Стратегію кібербезпеки України, якою, зокрема, визначено пріоритети та напрями забезпечення кібербезпеки України, а також перспективна національна система кібербезпеки та основні суб'єкти забезпечення кібербезпеки.

Крім того, на виконання зазначеного рішення Ради національної безпеки і оборони України утворено Національний координаційний центр кібербезпеки, одним із основних завдань якого є розроблення і внесення Раді національної безпеки і оборони України в установленому порядку пропозицій щодо здійснення системних заходів, спрямованих на посилення спроможностей суб'єктів сектору безпеки та оборони у боротьбі із кіберзагрозами воєнного характеру, кібершпигунством, кібертероризмом, кіберзлочинністю та у забезпеченні кіберзахисту державних електронних інформаційних ресурсів, інформації, вимога щодо захисту якої встановлена законом, а також критичної інформаційної інфраструктури.

Указом Президента України від 13 лютого 2017 року № 32 уведено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року "Про загрози кібербезпеці держави та невідкладні заходи з їх нейтралізації", яким за результатами розгляду комплексу проблем у сфері забезпечення кібербезпеки передбачено вжиття низки заходів, спрямованих на законодавче врегулювання окремих питань забезпечення кібербезпеки в Україні.

У Службі безпеки України утворено Ситуаційний центр забезпечення кібербезпеки, на який покладено завдання із виявлення, запобігання та нейтралізації акцій кібернетичного характеру проти України.

У Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України утворено Державний центр кіберзахисту та протидії кіберзагрозам, який забезпечує функціонування команди реагування на комп'ютерні надзвичайні події України (CERT-UA) та виконує роль технічного координатора державних органів, органів місцевого самоврядування, військових формувань, підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності з питань запобігання, виявлення та усунення наслідків кіберінцидентів.

У Національній поліції України функціонує Національний контактний пункт формату 24/7 щодо реагування та обміну терміновою інформацією про вчинені комп'ютерні злочини.

Середньострокова ціль – вдосконалення національної системи кібербезпеки як складової системи забезпечення інформаційної безпеки, її правових концептуальних засад та практичних механізмів протидії агресії Російської Федерації у кіберпросторі.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

забезпечити у взаємодії з партнерами НАТО реалізацію проектів у рамках Трастового фонду Україна – НАТО з питань кібербезпеки;

розвивати спроможності Ситуаційного центру забезпечення кібербезпеки;

продовжити удосконалення нормативно-правової бази у сфері кібербезпеки.

4.5. Співробітництво в галузі організації повітряного руху та безпеки використання повітряного простору

З огляду на напружену суспільно-політичну ситуацію в Україні, зростаючий рівень загроз безпеки польотів цивільної авіації, значну активізацію терористичної діяльності питання забезпечення безпеки польотів під час організації повітряного руху набуло особливої актуальності.

Пріоритетні завдання:

забезпечити участь представників об'єднаної цивільно-військової системи організації повітряного руху України у міжнародних навчаннях, семінарах, тренінгах та інших навчально-практичних заходах у рамках співробітництва з НАТО, ЄС та іншими міжнародними організаціями;

провести засідання спільних комісій у рамках двосторонніх міжурядових угод у галузі безпеки повітряного простору.

Розділ V. ПРАВОВІ ПИТАННЯ

5.1. Співробітництво між Україною та НАТО з правових питань

У рамках реалізації заходів щодо реформування сектору безпеки і оборони України відповідно до стандартів НАТО, передбачених Стратегією національної безпеки України, затвердженою Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287, а також Стратегічним оборонним бюлетенем України, схваленим Указом Президента України від 6 червня 2016 року № 240, у 2017 році буде продовжено роботу з метою гармонізації законодавства України із законодавством держав – членів Альянсу у відповідній сфері.

Середньострокові цілі:

імплементация міжнародних договорів України, укладених з НАТО;
продовження діалогу з НАТО із правових питань.

Пріоритетні завдання на поточний рік:

продовжити роботу з удосконалення договірно-правової бази співробітництва між Україною та НАТО в рамках діалогу з Північноатлантичним альянсом з правових питань;

провести спільні заходи (консультації, семінари, навчальні візити тощо), пов'язані із правовими аспектами співробітництва України з НАТО.

**Глава Адміністрації
Президента України**

І.РАЙНІН